

30,6 ГРН.

передплатна
ціна на рік
(+1,5 грн. — за оформлення)

№ 208 (2708) ■ Четвер, 8 листопада 2001 року ■ Ціна договірна

Газета
Верховної Ради
України

Голос України

ЦЬОГО
ДНЯ

■ 1867 р. Оперою Верстовського «Аскольдова могила» відкрився Київський театр опери і балету (нині — Національна опера України). ■ 1891 р. Народився письменник Олесь Досвітній (справжнє прізвище Скрипаль). ■ 1927 р. Закладено Дніпрогес. ■ 1935 р. У Чернігові відкрито літературно-меморіальний музей Михайла Коцюбинського. ■ 1943 р. В СРСР засновано орден «Перемога» (для вищого командування) та орден Слави трьох ступенів (солдатський).

Залишайтеся з «Голосом», і ми допоможемо вам

До 15 грудня триватиме акція «Залишайтеся з «Голосом», у рамках якої юристи нашої редакції надаватимуть безоплатну юридичну допомогу передплатникам 2002 року. А саме: консультації з трудового, житлового, цивільного та інших галузей права, підготовка позовних заяв, скарг, клопотань, запитів до міністерств, відомств та органів державної влади. Допомога надається з одного питання або однієї теми, для чого потрібно звернутися особисто до редакції або чітко сформулювати запитання у листі та додати, у разі потреби, документи. Підставою для отримання консультації є квитанція (її копія) про передплату газети «Голос України» на весь 2002 рік.

Міжпарламентський діалог

Група українських парламентаріїв під керівництвом голови українсько-німецької парламентської групи у Верховній Раді Василя Онопенка перебуває цими днями в Німеччині. Мета візиту — налагодження міжпарламентського діалогу. В програмі перебування делегації ВР — зустрічі з Президентом Бундестагу паном Вольфгангом Тірзе, головою Комісії у закордонних справах паном Гансом-Ульріхом Клозе, а також із представниками всіх представлених у Бундестазі партій.

Дні української культури в Берні

Сьогодні в Берні відбувається церемонія відкриття на фасаді посольства України у Швейцарській Конфедерації пам'ятної дошки на честь Надзвичайної дипломатичної місії Української Народної Республіки у Швейцарії

(1918—1926 рр.). Ця подія знаменна, бо, по-перше, проходить у рамках заходів з відзначення 10-ї річниці незалежності України — Днів української культури в Берні (4—18 листопада).

(Закінчення на 7-й стор.).

«Україна»
стане
«Санкт-Петербургом»?

4

КОМУ СВЯТО, КОМУ ЖАЛОБА,

Вісімдесят четверту річницю Жовтневої революції, як зазвичай в останні роки, по-святковому відзначили лише ліві політичні сили, а праві провели альтернативно-протестні акції. Скажімо, «Молодий рух» та «Самостійна Україна» у столичному Будинку вчителя — історичній будівлі, де в 1917—1918 роках засідала Центральна Рада, влаштували громадський суд над комунізмом — «Нюрнберг-2». Місцева влада вирішила розвести в часі та місці не лише протилежні за поглядами політичні сили, а й навіть лівий фланг під червоними прапорами.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

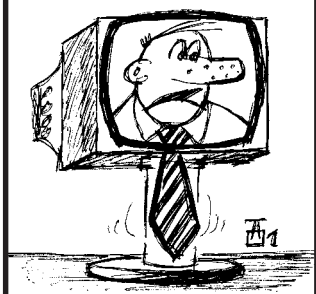
Ми не можемо
стояти осторонь
будівництва
майбутнього

5

Сім'я

8-9

Програма
ТБ

10-12

Читаймо «Голос» разом!

Інструмент для пошуків компромісів у сесійній залі

Степан ГАВРИШ,
заступник Голови
Верховної Ради України:

— «Голос України» — одна зі знакових українських газет, де визначається позиція парламентського політикуму, де можна знайти відповіді на дуже багато істотних запитань законотворення і водночас отримати найточнішу інформацію про роботу Верховної Ради. Газета стала затребуваною в суспільстві, й мої виборці читають її, довіряють їй.

(Закінчення на 2-й стор.).

Труба по-новому: більше, швидше, точніше

Виробництво

Новокраматорський машинобудівний завод виготовить для Харцизького трубного заводу нову лінію з виробництва труб. Новий контракт — логічне продовження розпочатого два роки тому співробітництва. Виповнився рік із дня пуску в Харцизьку виготовленої краматорськими машинобудівниками першої в Україні і СНД лінії з виробництва газонафтопровідних одношовних труб діаметром 914—1062 міліметри. На

цьому обладнанні вироблено понад 20 тисяч тонн продукції. Як відомо, сьогодні до 80 відсотків українських труб експортується до Росії.

Головними особливостями нової машини будуть потужніше обладнання, механізація трудомістких процесів та збільшена максимальна продуктивність — до 15 труб на годину. За дев'ять місяців цього року Харцизький трубний завод виготовив 220 тисяч тонн труб за плану 270 тисяч тонн, повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.

Р.С.

У Севастополі жінка в пориві злості розсипала в магазині білий порошок

Кому свято, кому жалоба, а кому хліб

(Початок на 1-й стор.).
Комуністи, прогресивні соціалісти, представники Селянської партії, Спілки комуністів, Компартії робітників і селян та кількох інших партій зранку пройшлися кожен у своїй колоні та помітингували. До охорони громадського порядку в Києві було залучено майже шість тисяч правоохоронців. Серед демонстрантів можна було побачити й лідера Компартії Петра Симоненка, экс-главу парламенту, одного із чільників Се-

лянської партії Олександра Ткаченка, депутатів-комуністів, пенсіонерів з портретами Леніна й Сталіна в руках, піонерів у будьонівках і галстуках.
Вперше від демонстрацій та походів відмовилися соціалісти. І хоча в колоні комуністів вигулькували транспаранти Соцпартії, ніхто із партійних лідерів у ній не йшов. «Сьоме листопада — не привід для святкування, а нагода для трудівників України нагадати про свої соціальні права», — заявив секретар політради

СПУ Юрій Луценко. Свої акції соціалісти розпочали надвечір — провели під Кабміном акцію протесту проти підвищення цін на житлово-комунальні послуги і запалили свічки, влаштувавши своєрідну панахиду по соціальних гарантіях трудящих.
Аналогічні акції пройшли по всій Україні. Але більшість людей цього дня переймалася не революційними роковинами чи політичними пристрастями, а проблемами хліба насущного.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У комітетах Верховної Ради Дозвіл на суміщення мандатів

Комітет Верховної Ради з питань державного будівництва та місцевого самоврядування пропонує народним депутатам прийняти за основу в першому читанні законопроект про місцеве самоврядування.
Цей документ, на відміну від попереднього закону про місцеве самоврядування 1997 року, удосконалює правовий статус територіальних громад, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, розширює та унормовує розподіл повноважень між територіальною громадою та її органами.

Відповідно до законопроекту територіальні громади сіл, селищ, міст можуть об'єднуватися в одну структуру за принципом унітарності (з втратою правосуб'єктності) або федералізму (зі збереженням права виходу). Таке нововведення, на думку авторів документа О. Іщенко, Л. Дайнека, Ю. Іоффе, вирішить проблему об'єднання сіл, селищ та міст, приєднаних до міст обласного та загальнодержавного значення.

Законопроектом пропонується також зняти обмеження щодо несумісності посади голови села чи міста з мандатом депутата місцевої ради. Профільний комітет вважає, що законопроект чітко визначає компетенцію територіальних громад сіл, селищ та міст, повноваження районних та обласних рад в окремих сферах, вдосконалює проведення місцевих виборів, повідомляє інформаційне управління ВР.

Чи холодна зима нас очікує

Комітет Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки вважає, що ПЕК і житлово-комунальні господарства недостатньо готові до роботи в осінньо-зимовий період. Такого висновку дійшли члени парламентського комітету на засіданні після ознайомлення з інформацією Кабінету Міністрів, яку Верховна Рада заслухала 13 листопада, в день уряду.

За словами Міністра палива та енергетики Станіслава Сташевського, який брав участь у засіданні профільного комітету, принципальною відмінністю нинішнього опалювального сезону є попередня оплата за енергоносії, які споживатимуть промислові та житлово-комунальні підприємства протягом сезону, і нова стратегія нагромадження палива. На сьогодні Міністерству палива та енергетики вдалося профінансувати придбання 11 млрд. кубометрів газу та 2 млн. 150 тис. тонн вугілля, а також повністю завезти свіже ядерне паливо для 11 атомних енергоблоків.

Однак, на думку голови парламентського комітету Олександра Гудими, уряд конкретно все-таки не відповів на запитання, з яких коштів фінансуватиметься купівля палива: чергових кредитів чи бюджетних асигнувань.

Комітет також звернув увагу на недостатню роботу міністерства щодо практики так званих «віяльних від'єднань» споживачів, яку розпочали застосовувати енергопостачальні компанії, повідомляє інформаційне управління ВР.

Уточнення
У матеріалі «Декларації і чесні вибори» («Голос України», 6 листопада ц. р.) треба читати: «Виважає, толерантно поводить ДемПУ, залучаючи інтелект (вона реально ним і володіє)».

Інструмент для пошуків компромісів у сесійній залі

Читаймо «Голос» разом!

(Початок на 1-й стор.).
Незважаючи на складні політичні проблеми, пов'язані з висвітленням різних точок зору і поглядів представників різних ідейних таборів, «Голос» намагається зберегти відповідний політичний баланс, щоб надати свої шпальти рівномірно всім представникам української політичної еліти. Звичайно, іноді виникає стурбованість, що акценти, які розставляють суб'єкти політичних змагань, надто несправедливі, а іноді — не зовсім коректні щодо пошуків стабільності. Але це — реакція на ситуацію, яка виникає в парламенті.

Переконаний, газета «Голос України» має стати серйозним інструментом для пошуків компромісів у сесійній залі, формул стабільності у стосунках парламенту з іншими гілками влади, до сповідування ідей парламентського партнерства одночасно з відчуттям складної проблематики і дискусійності, що є предтечею обговорення законопроектів через високі парламентську трибуну. Сподіваюся, що колектив редакції і надалі виступатиме як партнер депутатського корпусу, фахово й неупереджено повідомлятиме виборців про діяльність їхніх обранців, буду-

У Конституційному Суді

Скільки ж треба крісел

Конституційний Суд України приступив до розгляду справи про відповідність Основному Законові заборони депутатам кримського парламенту посідувати депутатський мандат із посадами в уряді Криму та інших представницьких органах.

З поданнями щодо конституційності статей закону про Верховну Раду АРК до Конституційного Суду звернувся Президент України Леонід Кучма, оскільки не вважає, що необхідно встановлювати такі обмеження, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Водночас, Голова українського парламенту Іван Плющ у листі до КС зазначив, що заборона для депутатів кримської Верховної Ради займати посади в уряді не що інше, як «конституційний принцип поділу влади на законодавчу, виконавчу і судову».

Депутат в окрузі

Відповідь обнадійлива

Народний депутат України Олексій Кучеренко, обраний до Верховної Ради у Запорізькій області, постійно переймається проблемами своїх виборців. Так нещодавно до нього звернувся голова Оріхівської райдержадміністрації з проханням допомогти впровадити автоматизовану систему обліку та управління земельними ресурсами. Адже площа району — майже 160 тисяч гектарів і налічує понад 38 тисяч власників і користувачів земельними ділянками. Із них 230 — сільськогосподарські виробники різних форм власності. Вартість робіт з інформатизації становить 250—300 тисяч гривень. Відшукати такі кошти у районі неможливо, оскільки він дотаційний.

Зрозуміло, таку проблему можна вирішити винятково на загальнодержавному рівні. Однак, враховуючи, що держава сьогодні не може виділяти такі кошти на проведення цих робіт, Олексій Кучеренко одночасно звернувся з листом до посла Сполучених Штатів Америки Карлоса Паскуаля. У ньому народний обранець, зокрема, просив посприяти включенню проекту інформатизації Оріхівського району до числа тих, на які спрямована технічна допомога Американського агентства міжнародного розвитку.

У відповіді Карлос Паскуаль звернув увагу на те, що здійснення програми Агентства міжнародного розвитку «у сфері приватизації землі обмежується рамками чинного законодавства», а тому «у даний час ця програма, на жаль, не в змозі надати Вам

потрібну допомогу». Водночас посол США висловив сподівання, що у разі прийняття Земельного кодексу та закону про державну реєстрацію прав на об'єкти нерухомого майна вдасться надати допомогу, яка сприятиме створенню комп'ютерної системи обліку земель у районі.

Отож після того, як парламент прийняв Земельний кодекс, бар'єрів на шляху комп'ютеризації Оріхівського району поменшало. Можна лише зробити висновок: зайва політизація будь-якої економічної проблеми перешкоджає прискоренню економічних перетворень, заважає розвиватися сільськогосподарським виробникам, блокує формування фінансово спроможного місцевого самоврядування.

Володимир КОРОЛЮК.

До відома народних депутатів України!
Шановні народні депутати України!
Пі засідання секції «Страховання в Україні» Всеукраїнського депутатського клубу народних депутатів України у Верховній Раді України відбудеться 13 листопада 2001 року о 18-й годині у кімнаті № 12 за адресою: вул. Грушевського, 18/2.

ватиме містки з Верховної Ради до українського народу і до всього світу. Адже «Голос» і його національні додатки видається багатьма мовами. Газету читають не тільки в Україні. Вірю, що останнє десятиріччя стало для газети часом і випробування, і зростання як досить вагомого впливового українського часопису. Хотілося б, щоб ідеї редакції, які репрезентують позиції в парламенті, усіх нас об'єднували і створювали майбутні шляхи до української демократичної європейської держави, де всі гілки влади мають одну мету — працювати на Україну.

Степан ГАВРИШ,
заступник Голови Верховної Ради України.

Партійні рядки

...А лідера все немає

Лідера виборчого блоку «За єдину Україну» ще не визначено, заявив на прес-конференції заступник голови Народно-демократичної партії Анатолій Толстоухов. Він повідомив, що друге, третє, четверте і п'яте місця в списку належатимуть партіям — членам блоку, проте питання, хто буде першим, ще не вирішено.

За словами А. Толстоухова, конкретнішу відповідь на це запитання можна буде отримати після проведення акції «Діалог», спрямованої на активізацію роботи безпосередньо з виборцями в регіонах. Розроблено спеціальну анкету, яка дасть змогу «визначити температуру в суспільстві». В акції, сказав він, використовуватимуть нові політичні технології. Відповідальний за організацію її проведення голова партії «Трудова Україна» Сергій Тігіпко.

Керівник депутатської групи «Трудова Україна» Ігор Шаров повідомив, що переговори з Ліберальною партією України тривають, проте пропорції у списку не змінюватимуться.

За словами заступника голови Партії регіонів Володимира Семиноженка, триває робота з підготовки програми блоку. Її завдання — дати динамічний поштовх розвитку не кожній окремої партії, а об'єднанню чотирьох. Найближчим часом представники блоку оприлюднять концептуальні принципи нового документа.

Усі чотири партії, що входять до блоку — «Трудова Україна», Аграрна партія, Народно-демократична партія, Партія регіонів, — проведуть свої з'їзди у два етапи, кожна з них — в окремому регіоні. Тільки після цього об'єднувальний з'їзд відбудеться в Києві.

Водночас Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах заявив, що йому не надходила пропозиція очолити список блоку «За єдину Україну». Глава уряду висловив думку, що в майбутньому складі парламенту потрібно створити більшість, націлену на конструктивну співпрацю з Президентом і Кабінетом Міністрів, повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна».

У номер

Транзитному газу — чіткий облік

Нову міжнародну газовимірювальну станцію «Гребеники» днями введено в дію у прикордонному Великомихайлівському районі Одещини. Тут проходить потужний газопровід на Балкани і в Туреччину. Оснащена сучасним вітчизняним обладнанням станція покликана забезпечити чіткий облік обсягів та контроль якості перекачуваного «голубого палива», усунути недоречності в відносинах між українськими та зарубіжними партнерами, що нерідко виникали через відсутність на газовій магістралі надійного контрольно-вимірювального центру. Об’єкт із пропускною потужністю до 60 мільйонів кубометрів газу на добу споруджено за фінансово-го сприяння ЄС.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Уже й латати нема чого

З початку року на Закарпатті сталося понад 700 пожеж. Загинуло 36 осіб. Збитки від вогню становлять майже півтора мільйона гривень. Втрати ці могли бути ще важчими. Буквально з вогню пожежники врятували 62 потерпілих, серед них — двоє дітей. Не дали вогнеборці піти з димом і добру на 7 мільйонів 700 тисяч гривень. Та боротися зі стихією їм стає дедалі важче.

— Найперше через хронічне недофінансування пожежної охорони, — каже начальник ВДПО УМВС України у Закарпатській області полковник внутрішньої служби Василь Скундзя. — Маємо 166 зношених автомобілів за потреби не менше 300. Це тільки один приклад.

Автодрабини є тільки в Ужгороді, Мукачевому та Хусті. В інших містах з багатоповерховими будинками до пожежі не дістається.

Увесь час змушені скорочувати

кількість особливого складу та навчання і тренування. Вже нині замість сімох пожежників у екіпажах лише по два-три. До того ж більшість наших вогнеборців не має навіть чобіт. У деяких підрозділах люди заступають на чергування в... кросівках та цивільному одязі.

Не забезпечені ми й пожежними рукавами. А потреба їх не у метрах, а в кілометрах. Хоч як мудрий, а пожежний рукав не залатаєш...

Хронічно бракує пально-мастиль-

них матеріалів. А ще ж треба утримувати пожежні депо — обігрівати їх у холодну пору, ремонтувати.

Про все це можна було б не казати, коли б мали надію на новий бюджет. На жаль, її нема.

Видатки, передбачені проектами державного та обласного бюджетів, становлять тільки 25 відсотків наших потреб. Під загрозою — існування 16 професійних пожежних частин, тобто половина наявних. Область може опинитися без пожежної допомоги. Звертаємося до народних депутатів, щоб вони реально оцінили становище пожежної служби не тільки у Закарпатській області, а й по всій Україні і, затверджуючи Держбюджет, врахували все це.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

Прецедент

Споживач «привітав» енергетиків

Маловісківський місцевий суд задовольнив позов жителя селища О. Павшенка проти районної філії ВАТ «Кіровоградобленерго». Відключивши світло на одну годину, енергетики порушили його права як споживача. Тим паче, того дня Павшенку виповнилося сімдесят років, і він не зміг подивитися програму «Наші вітання», в якій мало пролунати поздоровлення і на його адресу.

ВАТ «Кіровоградобленерго» повинно виплатити ображеному споживачеві 84 гривні компенсації за завданий матеріальний збиток і 100 гривень за моральну шкоду. Кіровоградський апеляційний суд залишив це рішення без змін.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Бажаєте синця під оком?

Борги

Зі змінним успіхом триває боротьба між житлово-комунальними підприємствами Кривого Рогу і боржниками-«рецидивістами», котрі вперто не бажують сплачувати за послуги цих шановних організацій.

Наближення холодів внесло корективи до протистояння, яке стало вже хронічним. Працівники ЖКП, вочевидь, вирішили, що перед початком опаловального сезону є сенс вдатися до своєрідного шантажу. Вони не збиралися винаходити ноу-хау, а без зайвих сумнівів взяли на озброєння досвід окупаційної влади часів Великої Вітчизняної війни, яка застосовувала до мирного населення Кривбасу принцип колективної відповідальності: за одного вбитого німця затримували

ли десять заручників, з усіма наслідками, що звідси випливали.

І ось, через 56 років після закінчення війни, на під’їздах деяких будинків Кривого Рогу з’явилися цікаві оголошення. Ось текст одного з таких документів:

«Шановні мешканці!

Заборгованість вашого під’їзду з квартплати та комунальних послуг становить 2961,75 грн.

Вам потрібно терміново погасити цю заборгованість. Інакше виникнуть труднощі з подачею холодної та гарячої води, опалення, газу на ваш будинок.

Адміністрація ЖКП №3»

У цьому разі принцип колективної відповідальності вжито, так би мовити, в геометричній прогресії. Зазначмо, як ненав’язливо адміністрація переходить від санкцій до кількох (чи одного?) боржників під’їзду до санкцій проти всього будинку.

Як у крижаній пустелі

Лише 60 відсотків мешканців Львівської області забезпечено теплом. У багатьох будинках опалювальний сезон може взагалі не розпочатися через борги населення перед теплопостачальниками. За словами заступника глави Львівської облдержадміністрації Леоніда Мельника, тепло подають лише в ті будинки, де рівень його оплати становить більш як 50 відсотків.

Проте область щодня перевищує ліміти споживання газу, отож організації, які подають тепло, вимушені знижувати тиск у мережах.

Такі само справи і з гарячою водою. За даними підприємства «Львівтеплоенерго», що обслуговує п’ять районів міста, через неплатежі гарячу воду нині одержують тільки бюджетні організації та два житлові будинки в цих районах. Однак рівень оплати залишається такий, як і раніше, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Фотофакт

У Полтавській області мешкає більш як 11 тисяч дітей, що постраждали внаслідок Чорнобильської аварії. Ними й опікується обласна асоціація «Діти Чорнобиля», яка днями одержала в подарунок новий офіс.

На знімку: глава облдержадміністрації Євген Томін і міський голова Полтави Анатолій Кукоба вручають подарунки на новосілля асоціації «Діти Чорнобиля».

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

Вісті з Черкащини

Сир по—французьки

ВАТ «Звенигородський сироробний комбінат» влилося у відому французьку компанію «Бонгран» і таким чином одержало вихід на зовнішній ринок.

Французи, котрі мають молокопереробні заводи в Німеччині, Бельгії, Греції, а також у Східній Європі, придбали 75 відсотків акцій звенигородських сироварів. І відразу прийняли комплексну програму модернізації виробництва, підвищення якості продукції. Соціальні гарантії захисту працівників також буде збережено.

Батьківщина Морозенка

Урочисто відсвяткували 400-річчя заснування селища Іркліїв, що в Чорнобаївському районі, його жителі. Вклонилися пам’яті славних предків-козаків, серед яких відомі ватажки, козацькі полковники Филон Джалалій, Михайло Телюченко, Матвій Понкевич, Ілля Новицький та легендарний сотник Морозенко, за яким, співається у народній пісні, «вся Україна плаче». Вшанували іркліївці кращих господарів, старожителів, подружні пари, котрі справили своє «діамантове» весілля. Старійшини Ірклієва, Луці Іваніщенку, котрий очолює місцеве господарство з 1958 року, молодь піднесла хліб-сіль.

Залишився без комп’ютерів

Унаслідок рейду черкаського УБОЗ по Інтернет-клубах та крамничках, де торгують продукцією комп’ютерного програмного забезпечення, у підприємців вилучено понад півтисячі неліцензійних компакт-дисків. В одного з власників «інтелектуальних» точок, котрий незаконно використовував програмний продукт корпорації «Майкрософт», вилучено 14 комп’ютерів та іншого технічного обладнання на 50 тисяч гривень.

Місцеві збори з гастролерів

Відтепер кожен мистецький колектив чи артист, котрий гастролюватиме по Черкащині, сплачуватиме до бюджету місцевий збір. Таку пропозицію голови правління АТ «Юрія», керівника обласного відділення Фонду культури України Анатолія Волошина схвалила сесія обласної ради. Сплачуватимуть їх переважно естрадні «зірки» з Росії. Зібрані кошти спрямовуватимуться на підтримку аматорських художніх колективів області.

«Рай у бур’яні»

Під такою назвою побачила світ книжка віршованих гуморесок голови Городищенського районного суду Віктора Подороги. Влучні усмішки, теми яких почерпнуто з життя земляків, дотепно проілюстровані художником з Городища Олексою Близнюком.

Утішили глядачів

Черкаський обласний музично-драматичний театр імені Тараса Шевченка відкрив свій 70-й, ювілейний, театральний сезон прем’єрою. Постановку веселої вистави італійських авторів Д. Маротті та Б. Рандоне «Утішкин вдів» здійснив художній керівник театру, заслужений діяч мистецтв України Алім Ситник.

Добірку підготувала
Лідія ТИТАРЕНКО.

Фотофакт

Виповнилося десять років унікальній медичній установі — Одеському обласному центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (у минулому — санавіація). Саме сюди передусім надходить оперативна інформація про надзвичайні ситуації на території області.

На фото: лікар-терапевт Микола Шевченко (на передньому плані) і завідувач відділу виїзної екстреної консультативної меддопомоги Геннадій Дишель поспішають на черговий виклик.

Фото Олександра СЕРОГО (Укрінформ).

3 Закарпаття може опинитися без пожежної допомоги

Основна ставка влади — адмінресурс

Регіон: політичний спектр

Схоже, наступні парламентські вибори особливих сюрпризів щодо симпатій кіровоградців до політичних партій не принесуть. Згідно з даними соціологічного опитування, проведеного регіональним відділенням Комітету виборців України, об'єкти й далі залишається надійною ланкою у так званому червоному поясі.

Хоча комуністи, порівняно з 1998 роком, і втратили симпатію одинадцяти відсотків електорату, вони й нині впевнено посідають лідируючу позицію, значно випереджаючи найближчих конкурентів. А якщо додати до їхніх вісімнадцяти відсотків сім відсотків соціалістів, майже п'ять відсотків прогресивних соціалістів і три відсотки КПРС (Комуністичної партії робітників і селян), яка, до речі, навіть не зареєстрована в області, отримаємо закономірний результат: кожний третій кіровоградець вже сьогодні готовий голосувати за ліве крило політичного спектра.

Друге місце в рейтингу посідає відносно молода партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», який вдалося упродовж двох років існування створити міцну мережу осередків на місцях і залучити до своїх лав більше п'ятнадцяти тисяч членів. Особливо дивуватися такому стрімкому росту зеленого новачка не доводиться. «Батьківщина» фактично зайняла місце, що звільнилося після тривалих розколів Народного Руху, підбрала значну частину його електорату. До того ж, організацію «Батьківщини» на Кіровоградщині очолює енергійний і авторитетний Валерій Кальченко, знають жителі області і добрі справи Юлії Тимошенко, лідера партії, яку обирали тут народним депутатом, і не мають підстав жалкувати про це.

Далі в списку йдуть соціалісти і ПСПУ. Отже, враховуючи, що до чільної четвірки входять партії опозиційного спрямування, можна зробити й попередній висновок — основна частина населення аж ніяк не симпатизує нинішній владі. Звісно, якщо вірити опитуванню. А досвід, хоча б минулих виборів, свідчить, що довіряти їм можна відсотків на вісімдесят. Це не так вже й мало...

Високий показник мають також партії «Трудова Україна», ПЗУ, «Нова генерація», СДПУ(о) та НДП. Кожна із них може взяти близько чотирьох відсотків голосів виборців. По три і менше набра-

ли КПРС, НРУ, КУН, «Яблуко», більше одного відсотка — УНР, ЛПУ, ДС, НРУ «За єдність», Українська партія зелених, УРП, АПУ та УСДП. Аутсайдери — Партія регіонів України, «Собор», «Справедливість» і ДемПУ. Хоча щодо місця останньої є деякі сумніви. ДемПУ не була включена до переліку партій, щодо яких проводилось опитування, і респонденти вписали її від руки. А зважаючи на те, що основне ядро демократичної партії саме в Кіровограді і її членами є кілька тисяч працівників виробничого об'єднання «Артеміда», не виключено, що насправді її рейтинг в області набагато вищий.

Боротьба за владу

Передвиборна боротьба на Кіровоградщині, як і у всій Україні, активізувалася на початку цього року. Переживши пік під час загальновідомих подій — проведення акції «Україна без Кучми», вона поступово трансформувалася в організацію референдуму за народною ініціативою про недовіру діючому Президенту і, після деякого спаду, восени переросла в акції за соціальні права громадян. Цікаво, що з самого початку ця боротьба точилася не між політичними партіями різного спрямування, а між блоком опозиційних партій і так званим адмінресурсом. Лояльні до влади партії особливо боротьбою не переймалися, залишаючись в ролі сторонніх спостерігачів, якщо, звісно, не брати до уваги організовану на початку року демонстрацію на підтримку діючого Президента, котра завершилася повним фіаско... А тому, зрозуміло, напрошується висновок: на майбутніх виборах до Верховної Ради владні структури покладатимуться не так на відсоток лояльних депутатів за партійними списками, як на депутатів-мажоритарників. Адже проконтролювати симпатії громадян до тієї чи тієї партії набагато складніше, ніж провести «потрібного» депутата по

мажоритарному округу. Благо, досвіду щодо цього не займати. Система налагоджена і працює без збоїв. Та й нещодавня репетиція під час довиборів по 99-му округу довела: щодо цього — все гаразд. Головне, щоб на місцях сиділи люди, які зроблять усе, що від них вимагають...

Підтвердженням цієї тези є й небажання розлучатися із керівниками, які добре себе зарекомендували у цій іпостасі. Прикладом може слугувати ситуація в Компаніївському районі, де вже півроку не вшухають акції протесту проти голови райдержадміністрації Олексія Медведька. Навіть він сам написав заяву з проханням про відставку, але приймати її чомусь не поспішають. Потрібними кадрами напередодні виборів не розкидаються...

«Зіпсувати» картину могли б міські округи. Міське населення незалежніше. Але й тут владою протягом року зроблено чимало. Міський голова Кіровограда Олександр Нікулін, який активно підтримував опозицію, з лютого перебуває у слідчому ізоляторі за звинуваченням в отриманні хабара. Протягом тривалих закулісних ігор вдалося усунути від влади неугодного міського голову Знам'янки Михайла Нестерова.

Тож і виходить: всі потуги і високі рейтинги політичних партій мало що значитимуть. Бо лише за рахунок мажоритарних округів у ВР може бути половина «слухняних» депутатів, а додавши до них відсоток від «лояльних» партій — цілком прогнозована більшість.

В епіцентрі — преса

Особливу увагу в названих процесах варто приділити ролі преси. Ще донедавна із друкованих засобів масової інформації обласного гатунку владу підтримувала лише газета обласної ради і облдержадміністрації «Народне слово». І то не так через велику любов до керів-

ників області, як відповідно до статусу. Всі інші газети більше схилилися до опозиції. Нині ситуація змінилася. Із відверто опозиційного став відносно нейтральним тижневик міської ради «Вечірня газета». Після арешту міського голови стан редакції невизначений щодо політичних симпатій і вона опинилася в епіцентрі боротьби, яка вже більш як півроку триває між радою і виконкомом. Журналістам не позаздриш. За статусом газета підпорядкована раді, а кошти виділяє виконком. Доводиться служити і тим й тим... Тут не до великої політики. Нейтральну позицію займають й інші газети, не цураючись при цьому друкувати політичну рекламу. Виключенням є хіба що районні газети, котрі, як і раніше, залишаються під повним контролем райдержадміністрації і чекати від них сюрпризів не доводиться.

Не зайве також нагадати, що після останнього підвищення передплатних цін, тиражі газет впали, а з нинішніми нововведеннями «Укрпошти», мабуть, впадуть ще більше. Тож друковані ЗМІ значно втратять свій вплив на громадську думку. За такого розкладу основний тягар висвітлення подій і поглядів звалиться на плечі електронщиків. І це цілком задовольняє адмінресурс.

Олег БОНДАР.
Кіровоградська область.

Мал. Вадима СЕМИНОГА.

«Україна» стане «Санкт-Петербургом»?

Армія

Україна й Росія практично досягли принципової домовленості щодо продажу російській стороні крейсера «Україна» після завершення його спорудження в Миколаєві. Про це заявив Президент України на недавньому семінарі журналістів регіональних ЗМІ. Про це, як з'ясувалося, Леонід Кучма говорив під час останньої зустрічі з Президентом РФ Володимиром Путіним, й у того була вкрай позитивна думка з цього питання. За словами Президента, для завершення будівництва крейсера «Україна» залишилося провести роботи з військового оснащення цього корабля, а також встановити зброю, яку виробляють у Росії. У цьому зв'язку виникають деякі проблеми, тому що Україна не може це зробити самостійно, без погодження з Москвою...

Отак Президентом було лиш офіційно підтверджено те, що вже давненько витало в повітрі, про що подекували в Миколаєві та Києві. Шоправда, коли радіостанція «Промінь» якось насмілилася оприлюднити ті події, то офіційні особи навперерей поспішили оту сенсацію (а тоді це справді було несподіванкою, адже раз по раз проводили різні наради з приводу добудови корабля саме для України) спростувати. Десь за тиждень до заяви Президента вже й офіційна особа — миколаївський міський голова Володимир Чайка, повернувшись з Москви, повідомив: уряд столиці Російської Федерації готовий розглянути пропозиції щодо продажу ракетного крейсера «Україна». Там навіть обмовилися, що хотіли б перейменувати корабель на «Санкт-Петербург». (Нещодавно, нагадаємо, з того самого Миколаєва після завершення ремонту пішов у плавання крейсер «Мос-

ква», що став флагманом російського військового флоту на Чорному морі, й тепер ось (цілком логічно) наступний схожий корабель має носити ім'я другої столиці Росії.)

Однак навіть саму можливість продажу категорично відкинув директор заводу імені 61 комунара Михайло Жело. Він посилався на те, що незадовго перед цим на нараді в Кабміні було чітко обумовлено: завод добудовує крейсер на замовлення Міноборони України. Але грошей на це, зазначили, поки що немає. Пообіцяли лише, що домагатимуться внесення окремим рядком виділення коштів на добудову «України» до Держбюджету на 2002 рік...

Домагатися того рядка, мабуть, таки треба буде, щоб добудувати «Україну» вже не для України — на продаж сусідові. Утім, ще не відомо, як на це поглядяться парламентарії. На добудову корабля для своїх ВМС вони, може, й погодилися б ви-

ділити 25—26 мільйонів гривень, а для чужоземних...

Наш вітчизняний флагман! До цього вислову звикли не лише на заводі. На «Україні», до речі, вже кілька років українські моряки навіть службу несуть. У запас, правда, звільняються, так і не побачивши моря.

Зі стапеля Миколаївського суднобудівного заводу імені 61 комунара корабель було спущено на воду ще влітку 1990-го. Відтоді й маячить він біля причальної стінки підприємства, заважаючи виконувати інші замовлення, відволікаючи сили й кошти на власне утримання й добудову. Саме так, заводські оборотні кошти йшли на виконання замовлення Міноборони. Підприємство таким бажанням, звичайно, не горіло. Робити це його то примушували, то умовляли, обіцяючи: ось завтра... А завтра — завод грошей так і не бачив.

Міноборони заборгувало комунарівцям за виконані на кораблі роботи 65 мільйонів гривень. Як і дотепер не думає навіть відшкодувати. Саме через це, вважає Михайло Жело, завод опинився на межі банкрутства. Добудовуватимуть комунарівці «Україну» — нехай і на продаж — лише за умови, що йому повернуть отой борг.

Це — один бік справи. А другий такий: чому Україна відмовляється від «України»? З цього приводу і Кабмін, і Міноборони мовчать. А військові моряки, до того ж доволі високого рангу, з якими випало про-

це розмовляти, лишень стенають плечима. Не прийнято серед них обговорювати заяву Головнокомандувача Збройних Сил країни.

Основні характеристики ракетного крейсера «Україна»: тоннажність — 11200 тонн, довжина — 186, ширина — 20,8 метра, швидкість — 32 вузли, в автономному плаванні може перебувати 30 діб, долаючи відстані до 6 тисяч миль; за вогневою міццю корабель дорівнює трьом сухопутним артилерійським полкам, значно перевершуючи їхні можливості в ураженні цілей, має ракетний, торпедний, зенітно-ракетні, універсальний артилерійський комплекси. Корабель, відповідно, багатифункціональний: він здатний завдавати удари по особливо важливих об'єктах про-

тивника на значних відстанях, знищувати цілі на суші й на морі, з нього можна керувати винищувальною авіацією у віддалених від берега районах тощо.

Таким дітищем справді можна пишатися. Але виходить, що нам такі кораблі не потрібні? Роззброюємося? Чи, може, через бідність на те йдемо? У зв'язку з останнім тривожить думка: чи не віддамо могутній крейсер за борги, так і не одержавши «живих» грошей, застосувати які справді є куди? Не зайве, між тим, знати: за оцінками західних фахівців, вартість ракетного крейсера «Україна» на міжнародному ринку зброї нині становить близько 1 мільярда доларів США.

Георгій ВОРОТНОК.
Миколаїв — Одеса.
Фото Олександра КРЕМКА.

Ми не можемо стояти осторонь будівництва майбутнього

Актуальна розмова

Сьогодні молоді люди не чекають, доки їх помітять і запропонують якусь посаду. Вони творять себе самі. Один з нового покоління українців — Юрій Павленко, лідер Молодіжної партії України. Партії, яка розробила і запропонувала модель виборчого блоку Віктора Ющенка «Наша Україна». Тому ми і обрали його своїм співрозмовником.

— Мене насамперед цікавить, чому ви назвали партію Молодіжною. А як ви постарієте, партія залишиться?

— Партія з'явилася у квітні 1999 року як відповідь на потребу суспільства. Чому потреба? Бо за десять років в Україні виросло нове покоління. Нове покоління професіоналів у різних галузях, різних сферах. Однак ми бачимо: процес зміни поколінь затягується. Фактично не відбувається.

При владі, політичній, адміністративній, виробничій, залишилася стара номенклатура, старі керівні кадри. Старі кадри — навіть не так з точки зору свого професіоналізму, бо серед старшого покоління є справді чимало справжніх професіоналів, ми це визнаємо, — як за способом мислення, тому що в них було інше виховання, вони виросли в іншій, по суті, країні.

За роки незалежності народилося покоління, яке визначає Україну як свою власну державу. Свою! Для нашого покоління не існує запитань: чому вона з'явилася, чи могла з'явитися, чи не могла.

— Разом з вами, можливо, на місяць раніше чи пізніше, виникла ще одна така партія — «Молода Україна», ініціаторами створення якої були учасники відомої «революції на граніті»...

— Так, і вона фактично складалася з трьох частин — з тих, хто був учасником студентської голодовки, з молодших, які почали формуватися за інших умов, і частини старої номенклатури.

— Вони розкололися. Але партія та продовжує існувати. І виникла ще одна партія — «Нова генерація». Ви не боїтеся конкуренції?

— Ні, не боїмося, бо Україна — велика держава, і значна частина молодих людей не задіяна в політичних процесах.

Взагалі, якщо подивитися на всю владу, то кількість депутатів рад різних рівнів становить майже 230 тисяч осіб. На таку кількість місць у представницьких органах влади сьогодні не претендуватиме жодна з наявних партій. Вже не кажу про молодіжні. Тому тут ми — не конкуренти. Я схильний усіх розцінювати як партнерів. Усіх, для кого інтереси народу України понад усе.

— Чому ви вирішили іти у виборчий блок? І чому свій вибір зупинили на «Нашій Україні»?

— Ми проаналізували ситуацію в своєму середовищі, провели декілька засідань координаційної ради керівників обласних організацій, визначаючи, з якою з політичних сил — сильніших за нас — ми можемо максимально реалізувати свою мету,

програму, проекти. І більшістю голосів було прийнято рішення співпрацювати з виборчим блоком Віктора Ющенка «Наша Україна». Це — по-перше. По-друге. До цього кроку спонукала і особистість Віктора Ющенка як лідера блоку. Який, керуючи — недовгий час — процесами в державі, показав, що має здатність впливати на них, є самодостатнім політиком.

— Коли партія погоджується увійти в блок, вона розраховує на певну кількість місць. Скільки місць у блоці Ющенка розраховує отримати молодь?

— Якщо по правді, то ми не ставили таке запитання перед Віктором Андрійовичем і керівництвом блоку. Поки що ми знаходимося на тому етапі, коли погодили наші цілі і завдання, а також визначили показники, якого спільними діями повинні досягти. Ще раз наголошу: для нас головне — реалізація наших програм.

— Тобто ви не знаєте, чи потрапить хтось із ваших людей у прохідну частину списку. Чи не боїтеся, що це стане підставою для внутріпартійного конфлікту?

— Я гадаю, що не стане. Це питання ми також розглядали на координаційній раді. Потрапити до парламенту — не головна наша мета. З амбіціями якраз і не слід поспішати. Для нас головне — набути максимум знань, навичок для того, щоб рухатися далі, рухатися вперед. Наша головна перевага — наш вік, наша молодість. У нас є час. І ці вибори, скажімо, для нас — не останній рубіж, не останній шанс.

Нам імпонує позиція Віктора Андрійовича, і це було ще одним аргументом щодо входження до його блоку, стосовно молодого покоління. На всіх публічних заходах він каже, що молоде покоління є кращим від нинішнього. І офіційно заявляє, що максимальна кількість місць буде надана саме молоді у прохідній частині списку. Звичайно, ми на це розраховуємо. Але ми прийшли в блок не просити грошей чи працювати на когось. Ми прийшли з конкретними пропозиціями, які розробили у своєму середовищі, протягом двох років відпрацьовували на різних проектах. Для того щоб зрозуміти, що таке Україна, чого вона потребує, як повинна розвиватися. Все це ми запропонували керівництву блоку.

— Чому я про це запитую? Бо відлуння певного внутріблокового конфлікту щодо розподілу місць просячується у пресу. Скажімо, Конгрес українських націоналістів опинився за бортом блоку. Інша ситуація щодо кількості місць, виділених рухівцям. І те, що відбувається з НРУ,

свідчить: є проблеми, які можуть негативно відбитися на іміджі блоку.

— Процес погодження квот, процес погодження кількості й участі кожної партії у блоці — дуже складний. Сьогодні керівники партій, які заявили про свою підтримку і бажання взяти участь у цьому блоці, все-таки виходять на нормальний прозорий механізм визначення місця і ролі кожної партії. Що здатна принести в блок, на те й може розраховувати.

Ми, зі свого боку, запропонували систему оцінки кожної партії і, відповідно, що вона може отримати від блоку. Але ми не повинні забувати, що головний лідер блоку — Віктор Андрійович, який і має найбільший рейтинг. Думаю, невдовзі буде озвучено усі ці критерії і тоді особливих запитань ні в учасників блоку, ні в опонентів не виникне. Бо механізм буде відкритий, прозорий і зрозумілий кожному.

І коли Народний рух України отримає, наприклад, 15 місць у прохідній частині, а Молодіжна партія два чи три, то я як лідер партії зрозумію, чому сталося так, а не інакше.

Кожна партія, звичайно, заявляє, що вона найкраща, що її підтримують найбільше, і вона може принести найбільше голосів. Але треба виходити з реальних можливостей і потуг.

Власне, тому процес формування виборчого блоку і списку затягнувся, що не так усе просто.

Проте парламентські вибори і оприлюднення результатів голосування після 31 березня — не мета, а лише один з етапів діяльності блоку. Мої особисті впевненості, що цей блок повинен стати потужною державотворчою партією. Єдиною. І ми, члени Молодіжної партії, готові докласти макси-

мальних зусиль і власних ресурсів для того, щоб це сталося. І на цьому напрямі діяльності у нас немає якихось особливих амбіцій. Ми добре усвідомлюємо, що можемо і чого прагнемо. Не портфелів, а досвіду. І роботи заради кращого майбутнього України.

— Саме тому, напевне, в одній із газет вашу партію назвали, може іронічно трохи, «цементом блоку»...

— Так, ми запропонували систему для блоку і готові виступити гарантом, щоб показати, які мають бути відносини у блоці. Але, повторюся, вибори для нас — не самоціль, головне — робота у парламенті, міських, обласних, районних радах. Ні блок, ні партії не повинні заціклюватися на Верховній Раді, а повинні йти далі. Треба вибудувати таку систему роботи, щоб реалізовувалися інтереси кожної людини в державі. І тому Віктор Ющенко також не повинен орієнтуватися чи то на один регіон, чи на якусь політичну ідеологію. Він має стати справді політичним лідером загальнодержавного масштабу.

А держава об'єднує усіх — від комуніста до ультраправого націоналіста. Усі вони — громадяни цієї держави і усі хочуть жити у ній нормально. Своєю діяльністю на посаді керівника уряду Віктор Ющенко довів: може не бути нездоланих проблем, може горіти світло у кожній оселі, може бути тепло, можуть вчасно виплачуватися зароблені гроші, стипендії і пенсії. Понад те, вони можуть збільшуватися. Фундамент, отже, є. Будувати стіни і дах — справа, варта і наших зусиль. Нашому поколінню випадає завдання робити Україну сильною. То хіба ж можна стояти осторонь?!

Розмову вів
Володимир КОРОЛЮК.

Довідка «Голосу України»

Юрій Павленко народився 20 березня 1975 року у Києві. Закінчив історичний факультет Київського Національного університету імені Тараса Шевченка, Академію державного управління при Президентові України. Магістр державного управління, закінчує кандидатську дисертацію. Працював на виробництві, на телебаченні. У молодіжний рух прийшов на початку 90-х. Перший гарт здобув у Союзі українського студентства. Був лідером Спілки християнсько-демократичної молоді до установчого з'їзду Молодіжної партії. Одружений. Дружина — слухачка Дипломатичної академії. Має сина Віктора, який з'явився на світ Божий 15 липня цього року.

Послуги

Крок уперед, два назад

Появу Антимонопольного союзу (АС), який узався від імені споживачів товарів і послуг обстоювати принципи чесної конкуренції, однією з перших привітала Асоціація провайдерів IP-телефонії. І не дарма.

У зверненні на адресу Антимонопольного союзу вона розповіла, як 16 жовтня БАТ «Укртелеком» заблокував доступ до телефонних номерів операторів IP-телефонії, мотивуючи це відсутністю ліцензій вартістю у 899300 гривень. Саме таку драконівську ціну призначив уряд своєю постановою від 16 червня цього року за новий вид Інтернет-послуг. Утім навіть для уряду було важко кваліфікувати природу цієї послуги. Адже йдеться про технологію, яка дає змогу передавати ваш голос через комп'ютерну мережу. Ані тобті телефонних станцій, ані комутаційних вузлів! І що характерно — порозмовляти, приміром, з Нью-Йорком у 5—6 разів дешевше, ніж з допомогою класичної телефонної мережі.

За словами директора Інституту інформаційного суспільства і віце-президента АС Олега Шевчука, жодна з країн не ліцензує IP-телефонію або ліцензує суто формально, через те провайдери висловили свій рішучий протест.

Але жодна з країн — не Україна. Попри те, що провайдери Інтернет фізично не мали змоги подати заявку на таку ліцензію, бо за технічним і технологічним озброєнням відрізняються від операторів телефонного зв'язку, дехто з них уже відновив цю послугу. І серед провайдерів є свого роду штрейбхери.

Неадекватно, за словами президента Антимонопольного союзу народного депутата Олексія Кучеренка, реагують звідусіль і на пропозиції вилучити два пункти зі статті 26 Закону України «Про електроенергетику». Вони, нагадаю, встановлюють п'ятиразовий штраф за надлімітне споживання електроенергії. На думку першого віце-прем'єра Олега Дубини, наприклад, запропонований законопроект з цього приводу, «захищаючи інтереси споживачів, не захищає інтереси виробників та постачальників електроенергії».

Далі урядовці запевняють, що штрафи мало не панacea для бюджету. Олексій Кучеренко парирує: бюджет одержує лише п'яту частину від загальної суми штрафу, решту — обленерго. А віце-президент АС Анатолій Голубченко, котрий вивчав проблеми промисловості зсередини, додає: не змінивши підходів до управління галуззю, укласти угоду про взаємну відповідальність між постачальником і споживачем електроенергії неможливо.

Цікава паралель. Операторів IP-телефонії держава фактично відсторонює від виконання обіцяних за договорами послуг. А промислові підприємства зв'язує по руках і ногах лімітами. І в першому, і в другому випадку намір один — заробити на тих, хто платить. Не у тім річ, що таких вже небагато, а у тім, що таких дедалі менше.

Сергій ВЛАД.

■ Фотофакт

На території Вінницького військового містечка ВПС України працює музей знаменитих літаків. Серед них і уславлені МІГ-29, Як-38, безпілотний розвідник «Стриж», палубний гелікоптер... Деякі експонати здивують навіть професійних авіаторів.

На знімку: МІГ-29.

Фото Олександра ГОРДІЄВИЧА (Укрінформ).

2. Нерухомість бюджетної фішки,

У жовтні начальник управління з підготовки і проведення конкурсів Фонду держмайна Ігор Белоцерковець розповів, що несподівана поява інвестицій на ВАТ «Балцем» (Балаклійському цементно-шиферному комбінаті) пов'язується з намірами ТОВ «Цемент-інвест» позмагатися за це спокусливе підприємство. На здоров'я, однак, ай-яй-яй, засновники цього інвестора сидять на Британських і Віргінських островах.

Про наші шори та їхні офшори

До такої міри обережне ставлення до офшорного капіталу гідне поваги, якщо не звертати уваги на десятки проданих об'єктів компаніям, прямо чи опосередковано пов'язаних з офшорними зонами. Ось і Нацбанк констатує доволі сталу тенденцію до зростання офшорних інвестицій. Левова їх частка якраз і становить сплату за державне майно, яке розпродується різнокаліберними пакетами на організованому ринку здебільшого майже за стартовими цінами. Причому на серйозні торги, як правило, виходить покупець (покупці) з бездоганною діловою репутацією, котрий відповідає усім нормативним вимогам до конкурсантів і капіталу, має переконливі платіжні гарантії, однак не виключено, що по материнській лінії пов'язаний з далекими Віргінськими островами.

Можна уявити головний біль ФДМУ, спричинений розбазарюванням активів акціонерних товариств на так званому неорганізованому ринку. Адже голови правліннь теперішніх АТ, доки Верховна Рада не затвердить остаточну редакцію закону України «Про акціонерні товариства», фактично мають змогу безпе-

(Початок у № 203

від 2 листопада ц. р.).

решкодно продавати будь-кому цілі майнові комплекси — право на придбання пакетів акцій додаткових емісій не має законодавчого підкріплення. Але за кількістю акціонерних товариств ми вже посідаємо друге місце у світі, тож — за що боролися, на те й напорилися.

Через це мало кого дивує, коли контрольний пакет акцій ВАТ «Дрогобицький завод автомобільних кранів» дістається конкурсанту, який запропонував за нього найменшу ціну. Взагалі важко позбутися враження, що підготовка об'єкта до приватизації по-українськи не передбачає довести його до банкрутства. ВАТ «Балцем» зміцнює цю підозру. А зацікавленість офшорних компаній нашими підприємствами, про що стверджують чиновники ФДМУ, штовхає до недвозначного висновку: хто платить, той і замовляє музику. Платять, судячи з нерухомого положення бюджетної фішки на приватизаційному полі, мізерні гроші.

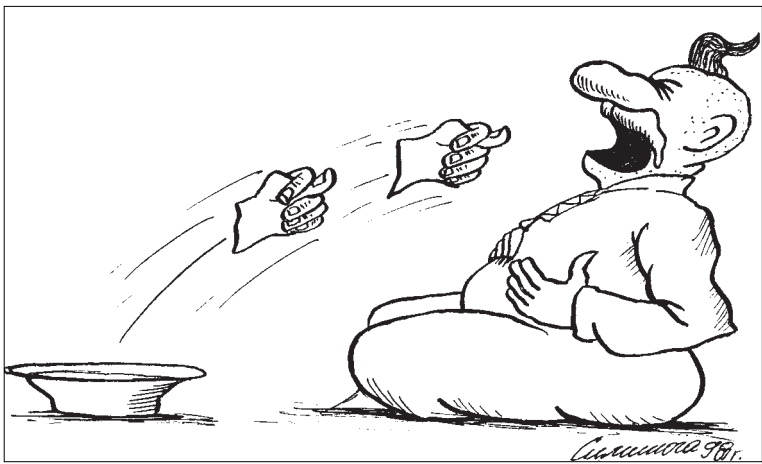
З другого боку — чиновник протестує проти заморського продавця, коли не для стороннього ока, то — з дальнім прицілом. Згадайте лишень, як рік тому, усуваючи від боротьби за контрольний пакет ВАТ «Запорізький алюмінієвий комбінат» небажаного претендента, тендерна комісія звинуватила у зв'язках з офшорами швейцарську компанію з власним капіталом у 1,7 мільярда до-

ларів США, активами у 9,5 мільярда доларів США і незаперечними рейтингами. Це вплинуло на остаточне рішення тендерної комісії, спричинивши хвилю протестів з боку інших претендентів, але ФДМУ зустрів їх незворушно.

До скандалів приватизаторам не звикати. Через претензії до процедури і регламенту приватизаційних конкурсів, вимоги до потенційних покупців і багато що інше. Доки продаватимем майно, керуючись корпоративними, а не державними інтересами, їх не уникнути. Але коли ці скандали розпалює неправочинний переділ власності, тоді доходить до серйозних конфліктів, і все частіше — до резонансних злочинів. Тоді прокурори починають запевняти громадськість, що причини цих злочинів слід шукати у жалюгідному матеріальному стані та забезпеченні правоохоронних органів — слушно, але це вторинне. Починати треба з виховання у державних мужів (ФДМУ за своїм статусом прирівнюється до центральних органів виконавчої влади) правової свідомості. Але повернімося до Держбюджету.

Не встиг — спізнився

За 9 місяців від приватизації у бюджет надійшло 2 мільярди 50 мільйонів 546 тисяч гривень, замість запланованих 5,9 мільярда гривень. Уже зрозуміло, а голова ФДМУ Олександр Бондар цього не приховує, завдання з бюджетних відрахувань від приватизації цього року, попри досить вдалий жовтень (надійшло 231 мільйон 422 тисячі гривень), буде провалено. Очевидно, що бажаного не

вдалося досягти через непродаж 6 обленерго і «Укртелекому». На об'єкти енергетики і «Укртелеком» ФДМУ розраховує не перший рік і не збирається відмовлятися від їх продажу і в наступному році. Так, Олександр Бондар плєкає надію оголосити конкурс з продажу «Укртелекому» ще до парламентських виборів.

Але можуть і не дозволити, бо не дозволяли й раніше. До того ж успішним продаж пакетів акцій важкої артилерії у вигляді перших шести обленерго назвати не можна через банальну причину — відсутність конкуренції на тендері. І той само плачевний результат — більшість з цих компаній продано майже за стартовою ціною, на чому знову втрачає бюджет. А головне, попри присутність на конкурсах авторитетного радника, ФДМУ фактично не спромігся привести на ринок, на що так сподівалися, стратегічно-

го інвестора. Адже американська компанія, яка придбала Рівнеенерго і Київенерго, більш знана на території колишнього СРСР, ніж на енергоринку США.

Далі — більше. Низка безпрецедентних відчужень майна за борги компаній «Луганськобленерго» і «Донбасенерго» засвідчили неспроможність ФДМУ вчасно блокувати подібні рішення. Нагадаю, 28 квітня за борги перед дочірніми підприємствами «Нафтогазу України» продано Зуївську, Курахівську і Луганську теплові електростанції ВАТ «Донбасенерго». У травні цього року Генеральна прокуратура призупинила передачу покупцю електростанцій, але скасувати продаж у судових інстанціях так і не вдалося. І Міністерство юстиції своїм наказом забороняє таку практику за дорученням Президента України. Чи надовго?

Валентин ОСАДЧИЙ.
Мал. Вадима СИМИНОГА.

Сонце зігріє і взимку

Енергетика

Цього року на півострові ввели втричі більше енергоустановок, ніж торік, і підрахували, що завдяки цьому вдалося зекономити 5 тис. тонн умовного палива. У машинтабах автономії — ніби й небагато, але й цієї кількості вистачило б для опалення протягом кількох зим десятка шкіл і дитсадків.

Місцеві бюджети зможуть вивільнити значні суми на соціальні потреби, споживаючи енергію вітра і сонця. Найактивніше, порівняно з іншими, використовують енергію світила. Недаремно факхівці називають півострів суцільною геліобатареею і переконані, що якби ми змогли правильно розпорядитися сьайвом сонця, питання енергозабезпечення могло бути вирішено. Вже працюють 52 станції сонячних колекторів загальною площею 12 тис. квадратних метрів, і чверть зекономленого палива припадає на них.

У Феодосії зекономили 1 млн. грн. за рахунок геліоколектора, підключеного до котельні і пральні центральної райлікарні. В ялтинському санаторії «Місхор» встановили сонячну батарею з 330 геліоколекторів. Тепер потужний санаторний комплекс отримує щодня 30 кубометрів гарячої води, нагрітої до 60 градусів. Використовуючи винятко-

во сонячну енергію, оздоровниця взагалі відмовилася від послуг міських комунальників і віднідни економітиме не менш як 1 млн. грн. на рік. Двоконтурна система зручна й вигідна тим, що взимку може працювати й на опалення, економить чверть палива котельні за рахунок його попереднього підігріву.

Окрім геліостанцій, на сонячному півострові допомагають економити енергоресурси п'ять віроелектростанцій, дві геотермальні свердловини в Джанкойському і Красногвардійському районах та міні-ГЕС у Ялті. Чомусь не використовується Ай-Петрі й інші гори, де можна ставити дешеві високі вітряки. Спеціалісти переконані, що ста установок по тисячі кіловат вистачило б для усього Південнобережжя. Поки що арсенал агрегатів, у які запряжено вітер і сонце, небагатий, надто для Криму, визнаного знавцями одним з найперспективніших і найбагатших у світі за кількістю й різновидами нетрадиційних джерел енергії.

Вітчизняні вчені вже чверть століття разом з японськими колегами займаються розробкою сонячних електростанцій нового типу. Вони розмішуватимуться на супутниках, які плановано вивести на орбіту вже через кілька десятків років, коли енергетична криза на нашій планеті стане ще нестерпніша.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Вибирай: метро чи трамвай

Перспективи

Нещодавно Київська міська держадміністрація та Державний комітет будівництва, архітектури та житлової політики схвалили концепцію Генерального плану розвитку столиці на наступні 20 років. Ідеться в ній і про розвиток транспортної інфраструктури.

Лінія швидкісного трамвая на Троєщині вже цього року значно наблизиться до Осокорків.

Довжина ліній метрополітену до 2020 року збільшиться з 51,6 до 89,8 кілометра, а кількість станцій — із 40 до 70. З'явиться Подільсько-Воскресенська лінія завдовжки 18,5 км із 16 станціями. У далекій перспективі плановано спорудити 58-кілометрову Вишгородсько-Корчуватську — від Нових Петрівців до Ходосівки з відгалуженнями до нового аеропорту в районі села

Велика Бугаївка та площі Перемоги. У перспективі загальна довжина метрополітену досягне 160—180 кілометрів.

У майбутньому трамвай залишиться лише в лівобережній частині Києва.

Тролейбусна мережа міста збільшиться на 96,3 кілометра за рахунок нових ліній на Троєщині, Оболоні, в Біличах.

Істотно поліпшиться перевезення пасажирів автобусами. У столицю вже надійшло 100 «Вольво» і «Сканія», Львівський

автобусний завод виконує замовлення Києва. На заводі «Авіант» планується, крім тролейбусів, випускати автобуси.

Вантажний річковий порт розміститься за межами міста в районі Трипілля.

Великих змін зазнає і залізничний транспорт. Пропонується спорудження кількох нових ліній, зокрема, Київ—Житомир та Київ—Чернігів. Головна станція приміського руху буде в районі Видубичів, а дві пасажирські залізничні станції з'являться в районі Жулян і Дарниці.

Автовокзали на Московській площі, Подолі, поблизу Володимирського ринку, станцій «Південна» і «Дачна» буде закрито, натомість нові побудують на Теремках, Харківській площі, у Новобіличах та на Оболоні.

Костянтин БИСТРОВ.

Вітчизняний стиль

Ножі, які не зарізали завод

У півтора разу проти попереднього року зросли обсяги виробництва на колись «засекреченому» Вільногірському заводі радіоелектронної апаратури «Керміконд». Хоч ще донедавна багато хто прогнозував повну зупинку підприємства. Виручили, як свідчить його директор Олександр Секрет, освоєння принципово нових, але конкурентоспроможних видів продукції. Передусім медичних ампульних керамічних ножів. Якщо ще в січні цього року їх виготовили 500 тисяч штук, то у вересні — вже більш як три мільйони. І на цей час виготовлятимуть стільки, скільки «братиме» реалізація.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Ноу-хау

Найефективніше — друге попередження

Надзвичайно ефективним виявився захід, впроваджений кіровоградським водоканалом для боротьби із хронічними неплатниками. І, як все геніальне, він дуже простий. Спочатку боржника попереджують про можливі неприємні наслідки, потім вручають позовну заяву до суду про примусове стягнення боргу і, нарешті, відключають від во-

допостачання. Як показує досвід, найефективнішим є саме друге попередження. Із судом мешканці обласного центру мати справу не бажають і починають «ворушитися»... Після нововведення лише за перший тиждень жовтня водоканал отримав від населення майже 130 тисяч гривень. Такої суми і за місяць не надходило.

Оголошення

Хозяйственный суд Запорожской обл. (69001, Запорожье, ул. Тюленина, 21) Постановлением от 19.10.2001 г. по делу № 5/5/386 объявил банкротом и открыл процедуру ликвидации в отношении АО «Токмакский хлебозавод», 71709, Токмак, ул. Чкалова, 63, код ОКПО — 00378135. Ликвидатором назначен Ищенко В. Д., 72311, Мелитополь-11, а/я-21. Тел. (06192) 3-03-21.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) порушив справу № 5/6/437 про визнання банкрутом ТОВ «Виробничо-торгівельне об'єднання «Арктик-Юг» (фактична адреса: 69001, м. Запоріжжя, вул. Дніпропетровське шосе 3, юридична адреса: м. Запоріжжя, пр. Леніна 176, ЄДРПОУ 30616801, розрахунковий рахунок № 26005302039001 в Запорізькому регіональному управлінні КБ «Приватбанк», МФО 313399). Арбітражний управляючий — Серебряков Олександр Володимирович, ліцензія № 000202 від 11.02.2000 р. (м. Запоріжжя, вул. Свердлова 30-313, тел. 33-25-95). Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення.

Архіви заговорили

Як відомо, не всі провідні держави світу навіть після підписання Брестської мирної угоди визнали самостійність України. Документи свідчать, що намагання українських дипломатів встановити контакти, зокрема, з країнами Антанти виявили повне нерозуміння ними об’єктивних причин утворення Української Народної Республіки, їх сприйняття України як політичної інтриги свого запеклого й уже переможеного ворога — Німеччини.

Дещо кращим було ставлення до УНР з боку нейтральних країн. Голландія, Данія, Іспанія, Іран, Норвегія, Швейцарія, Швеція вели з Україною переговори про встановлення дипломатичних відносин, але з її юридичним визнанням не поспішали. Це змушувало Україну активізувати свою зовнішньополітичну діяльність. Особливий інтерес для неї представляла Швейцарія з її ліберально-демократичним устроєм, традиційним нейтралітетом у світових конфліктах та географічним розташуванням у Центральній Європі.

Проте позиція провідних держав світу не могла не відбитися на зовнішньополітичному курсі тих країн, які з симпатією ставилися до України. Це позначалося на статусі українських дипломатичних місій, зокрема і в Швейцарії. Парламент цієї країни 1918 р. визнав існування української дипломатичної місії в Берні, але в ранзі «офіційної місії». Дипломатичною мовою це означає, що місія вважалася формально не пов’язаною з урядом УНР, але такою, яка представляла його інтереси у Швейцарії.

Українська дипломатична місія розпочала свою роботу в серпні 1918 р., при ґетьмані П. Скоропадському, а з кінця листопада вже представляла інтереси уряду Директорії УНР. Розміщувалася вона в Берні: спочатку на вул. Глюкєвені, 4, а з квітня 1925 р. — на Бертольдштрассе, 41. Першим головою української місії став Євмен Лукасевич (1817—1929), відомий громадсько-політичний діяч України, один з організаторів медично-санітарної служби УНР та

Дні української культури в Берні

(Початок на 1-й стор.).

Наші Дні у столиці Швейцарії патрунують керівник федерального Департаменту закордонних справ, Федеральний радник Й. Дайсс, члени швейцарського парламенту, мер Берна. І, по-друге, ця подія передувє 10-річчю (лютий 2002 р.) встановленню дипломатичних відносин між Україною та Швейцарією й має нагадати про давні зв’язки між нашими країнами та засвідчити одвічне прагнення народу України до незалежності.

У церемонії відкриття пам’ятної дошки візьмуть участь урядовці Швейцарії та України, парламентарі, представники міста та кантону Берн, дипломати й науковці, українці з місцевої діаспори.

Українського Червоного Хреста, заступник голови Всеукраїнської спілки лікарів, редактор часопису «Українські медичні вісті». Він народився на Галичині в сім’ї священика. Лікарську освіту здобув на початку 1900-х рр. у Цюриху, мав у Швейцарії широке коло друзів та знайомих, що допомогло йому швидко організувати роботу української місії, видання змістовного інформаційного збірника під назвою «Україна». Проте на цій посаді Є. Лукасевич перебував недовго. На початку вересня 1919 р. він залишив дипломатичну роботу і виїхав до Польщі, де помер у 1929 році.

Наступником Є. Лукасевича в Берні став інший досить відомий український громадсько-політичний діяч, професійний дипломат, барон Микола Василько, представник роду українських землевласників із Північної Буковини. Майже двадцять років він був депутатом буковинського крайового сейму та австро-угорського парламенту, брав активну участь у переговорах у Брест-Литовському, став одним із засновників Західно-Української Народної Республіки, її дипломатичним представником в Австрії. Наприкінці 1919 р., після приходу до влади Директорії, М. Василько був призначений послом УНР у Швейцарії у ранзі міністра. У цьому зв’язку слід наголосити, що жоден із послів УНР в інших державах не мав

Сьогодні в Берні відбуватиметься відкриття пам’ятної дошки на фасаді посольства України на честь Надзвичайної дипломатичної місії Української Народної Республіки у Швейцарії (1918—1926 рр.).

такого рангу. Отже, це — переконливе свідчення великого значення, якого надавав уряд УНР дипломатичній місії у Швейцарській Конфедерації. Вона, фактично, була центральною, або надзвичайною, місією в Європі. Саме через неї відбувалось фінансування інших місій у країнах Європи, сюди надходила інформація з багатьох посольств України про внутрішнє і зовнішнє становище в певних країнах. М. Василько перебував на посаді голови української дипломатичної місії до серпня 1923 р., після чого був переведений послом до Німеччини, де згодом (1924 р.) помер.

Від цього часу українська дипломатична місія у Швейцарії почала втрачати свою особливу роль у Центральній Європі. Після М. Василька уряд УНР вже не призначав до Берна нового посла. До ліквідації місії у 1926 р. обов’язки її керівника виконував Генеральний консул Зенон Курбас. Власне, завдяки йому до нас дійшли безцінні документи того періоду, про існування яких українські архівісти довідалися лише в 1998 році.

В. ЛОЗИЦЬКИЙ.
(Журнал «Архіви України», 2000 р.)

Комуністи примиритися не згодні

Уранці 6 листопада дві поважного віку москвички з червоними бантами на ґрудах мили пам’ятний знак, на якому було написано, що есєрка Каплан «здійснила замах на цьому місці на життя вождя світового пролетаріату». Поруч, біля заводу імені Ілліча, стоїть на постаменті Володимир Ленін із ґраніту. Його також сумлінно відмивали від наслідків пташиних візитів, від білих плям, кислотних потьоків, великих написів «Віктор Цой, я тебе люблю» і «Heavy metal».

У Москві залишається ще багато «революційних» місць, назв вулиць, пам’ятних дошок. Дотепер є Марксистський тупик, вулиця Клари Цеткін, станції метро «Площа революції», «Жовтнева», імені робітника-революціонера «Добринінська». Навіть на фасаді будинку посольства України висить пам’ятна дошка, на якій можна прочитати прізвиська більшовиків, які загинули в боях за встановлення радянської влади в Москві. Щоправда, пам’ятники вождям революції у 90-і демократи знесли на задній двір нової Третьяковки. Тут на боці лежить Залізний Фе-

лікс, покосилися Михайло Калінін, Надія Крупська і ще десятків два-три кам’яних соратників вождя Жовтневої революції. Лише в кіосках Державної Думи можна купити роботи класиків марксизму-ленінізму, сучасну революційну літературу. У колишньому музеї Леніна — історія Москви, і ніхто не знає, куди зникло знамените ленінське пальто з акуратними латками. У Кремлі, як відомо, вже давно немає ленінського кабінету — його разом з експонатами перевезли у підмосковне село Горки, відоме тим, що там Володимир Ілліч помер.

Але в мавзолеї Ленін ще лежить. Правда, без почесної варті. На нього ходять подивитися гості столиці і керівники російських комуністів на великі свята. Двоюрідна онука Володимира Леніна Ольга Дмитрівна Ульянова в інтерв’ю кореспондентові «ГУ» заявила, що «він похований по-християнськи, майже 3,5 метра під землею», і засудила тих, хто хоче винести тіло і поховати його в Санкт-Петербурзі біля матері. За тіло вождя бореться і ЛДПР. Володимир Жириновський заявив на мітингу в Москві: «Революції — це дуже погано, але Ленін — це наша російська історія». Володимир Вольфович запропонував російській владі передати тіло Леніна ліберальним демократам. Його «за невелику плату» можна возити по російських містах і показувати росіянам.

Напередодні дня «великої революції» Геннадій Зюганов

звернувся до нації із гаслом «Наша справа справедлива! Ми — переможемо!». Російські комуністи традиційно зібралися вчора на Жовтневій площі і струнками колонами рушили в центр Москви, де провели мітинг, покритикували космополітів, олігархів і «зрадників Батьківщини».

На Красній площі пройшов також військовий парад. Правда, його учасниками були військові ветерани, які в далекому 1941 році з головної площі країни йшли на фронт. Офіційна влада називає день 7 листопада Днем примирення і злагоди, та схоже, що у російських лівих інша думка. Газета комуністів «Советская Россия» закликає негайно брати владу в свої руки, а заводи й землю передати робітникам та селянам.

Світлана ФІЛІМОНОВА.
Москва.

Шеварднадзе поки що сам за кермом

Грузія продовжує жити під керівництвом президента країни. Ні нового голови парламенту, ні глави Кабінету міністрів поки що немає. У перший день надзвичайної сесії законодавці так і не змогли дійти згоди. Обговорення кандидатур на посаду голови парламенту відкладено на сьогодні. Причина — жорстке протистояння між депутатськими фракціями.

До початку пленарного засідання на цю посаду було представлено лише одну кандидатуру — голову парламентського комітету із зовнішніх зв’язків Ніно Бурджанадзе, яку підтримали здебільшого опозиційні фракції. По суті, вона — креатура спікера парламенту Зураба Жванія, який днями пішов у відставку. Хід у відповідь зробила пропрезидентська фракція «Єдність», запропонувавши на вакантний пост новообраного депутата-мажоритарника Вазу Лорджіпанідзе — близького до Шеварднадзе політика, колишнього держмі-

ністра та колишнього посла Грузії в Росії.

Однак сім із 13 фракцій зажадали відкласти обговорення, мотивуючи це необхідністю проведення попередніх консультацій. За результатами голосування, вимогу відхилили, але... оскільки робочий день закінчився, довести справу до логічного кінця не вдалося.

Тим часом президент розпочав формування уряду, бо конституційні зміни щодо впровадження інституту Кабінету міністрів у парламенті поки що не обговорюються. А згідно з чинним зако-

нодавством, у глави держави є два тижні для представлення кандидатів у міністри. Водночас Шеварднадзе прогнозує майбутній склад кабінету, заявляючи, що деякі із відправлених у відставку міністрів збережуть свої посади. Виняток становитимуть міністри безпеки та внутрішніх справ. При цьому він вважає, що майбутній прем’єр матиме «набагато більші» права, ніж прем’єр-міністри Азербайджану, Вірменії, України, Росії.

У ситуації політичної кризи Шеварднадзе не втрачає почуття гумору. Кажє, що після того, як відправив у відставку і уряд, і спікера парламенту, «добре почувається за кермом держави сам-один».

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Хроніка. Факти. Події

■ **Нью-Йорк**

Мер — медіа-магнат

Новим мером Нью-Йорка став республіканець, медіа-магнат Майкл Блумберг, який переміг другого претендента на цей пост — демократа Марка Гріна. Наступник республіканця Рудольфа Джуліані заявив, що весь цивілізований світ відчуває гордість за Нью-Йорк, за те, з якою гідністю це місто відповіло на недавні події.

■ **Кабул**

Бомблять

прикордонні райони

Американська авіація поновила удари по позиціях талібів на північному сході Афганістану, біля кордону з Таджикистаном. Тим часом опозиційний Північний альянс, захопивши кілька населених пунктів, наблизився на 7 кілометрів до міста Мазарі-Шариф.

■ **Рамалла**

Танки залишили місто

Ізрайльські танки залишили місто Рамалду на Західному березі Йордану після двотижневої окупації, спричиненої вбивством ізрайльського міністра. Тим часом у вівторок унаслідок сутичок на Близькому Сході було вбито ще одного ізраїльтянина та п’ятеро палестинців. Двоє з них — учасники руху ФАТХ — підірвалися в автомобілі в околицях міста Дженін. Палестинські офіційні представники звинуватили Ізраїль в організації цього вбивства.

■ **Париж**

«Конкорд» повертається

Єдиний у світі надзвуковий пасажирський літак «Конкорд» поновив регулярні рейси через 16 місяців після катастрофи під Парижем, в якій загинуло більше сотні людей. Щоб уникнути таких трагедій, на «Конкордах» установили броньовані бензобаки.

■ **Вашингтон**

НАСА і приватизація

Американське Національне управління з аеронавтики розглядає питання про часткову приватизацію свого «флоту» (мета — скоротити витрати на утримання міжнародної космічної станції). Приватизація може позбавити НАСА прямого контролю над запуском кораблів багаторазового використання.

■ **Париж**

Ширак закликав

допомогти Афганістану

Президент Франції Жак Ширак звернувся до керівництва ООН із закликом скликати екстрену міжнародну конференцію з проблеми надання гуманітарної допомоги Афганістану і взяв на себе її організацію.

■ **Рига**

Іспит — справа добровільна

Кабінет Міністрів Латвії вніс зміни до Правил про володіння державною мовою та про порядок його перевірки. Віднині єдиною законною підставою для здійснення перевірки на «професійно-мовну придатність» буде особисте прохання того, кого перевіряють.

■ **Фотофакт**

Цей єгиптянин продає на каїрському базарі фініки для приготування традиційних страв під час священного дня мусульман місяця Рамадан. Найдешевшими (по 33 центи за кілограм) виявилися фініки Буша. Фініки «Бен Ладен» та «Інтіфада» йшли по 4,44 і 3,33 долара за кілограм.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

7 У Москві запишається ще багато «революційних» місць

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

З вами чуємо одне одного

► Світлим рядком

Дорога наша «Сім'я»! Нарешті наважилася написати до редакції. Читаємо вас та чекаємо на кожен випуск з нетерпінням. Наші сусіди теж почали передплачувати «Голос України», тому що дізналися про цікаву «Сім'ю». Тепер разом обговорюємо прочитане. І це для нас дуже важливо, адже нині, як ніколи, варто нагадувати людям про справжні цінності. Ми всі скучили за спілкуванням, котре ще років п'ятнадцять тому не було дефіцитним. А тепер... Що казати... Люди перестали чути одне одного. Тому дякуємо за вашу працю, дорогі газетярі. Ви робите велику справу: об'єднуєте людей, а ще — прокладаєте місточки між поколіннями.

Моя дочка три місяці тому стала мамою. Дізнавшись, що я пишу вам, попросила передати особливу подяку від неї. Їй дуже став у нагоді цикл матеріалів, присвячених відповідальному періоду в житті кожної сімейної пари — народженню дитини... Вітання вам від нашої чималої родини.

Дарина ВЛАСЕНКО.

Ужгород.

Лікування — це подарунок

З дитинства я інвалід II групи (дитячий церебральний параліч). Такі хворі потребують щорічного оздоровлення в санаторіях. Але, як правило, коштів на це ні у держави, ні у нас немає. Добре, що є люди, яким небайдуже чуже лихо. І я висловлюю подяку голові ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» Михайлу Лободі, голові Полтавського обкому профспілки працівників АПК Петрові Гармашу, голові Гадяцького райкому профспілки працівників АПК Миколі Кулішу

та директору Середняківської філії ТОВ агрофірма «Полтава» Григорію Підсадньому. Ці люди допомогли мені отримати путівки та сприяли безкоштовному лікуванню в санаторіях. Дуже їм вдячний, і нехай все гарне, що вони зробили для мене, обернеться теплом та добробутом їхнім родинам.

Анатолій ПРОЧУХАН.

Середняки Гадяцького району Полтавської області.

А тато на весілля не прийшов

► Примхи долі

«Гірко!» — викукували гості. Поки молоді цідувалися, пристрасті потроху вгамовувалися, і нараз ставало тихіше. Як раптом з чийось захмеліх уст зірвалося: «Подивіться, подивіться! Молода плаче...».

Усі спрямували погляди на вродливу наречену — від малого до старого. Валя на мить розгубилася, сполотніла, потім рвучко повернулася і, не підводячи очей, задріботіла до виходу. Було видно, як тієї миті їй заважала сліпучо біла сукня. Спершу зачепила нею фуже-ра, потім упала додолу тарілка. «Ой, не розбилася — не до добра...»

— Доню, донечко, зупинися! Куди ти? — зойкнула мати і подалася слідом. Вийшов з-за столу й суджений, теж поспіхом, із занепокоєним обличчям. Гості, залишившись самі, знову загули, як бджоли. Чомусь, глухо гупнув барабан. На барабанщика одразу посипалися нервові докори.

Як батько любив своє єдине дитя, в цьому невеликому райцентрі, здається, знали всі. Валя так само тягнулася до татуся. Навіть коли піросла, не заховалася від нього зі своїми дівочими секретами. Інколи матері не казала того, що довіряла йому, «найкращому в світі».

Сім'я ця була справді щаслива. Навіть негаразди сьогодення зачепили їх менше, ніж інших. Знову-таки, татусь подбав: вчасно зорієнтувався у ситуації, налагодив свою справу. Великим бізнесом її не назвеш, але на хліб, взутися-одягнутися грошей не позичали. Єдине, чого ще бажав батько, — щоб Валя знайшла собі гідну пару. За дівчиною по п'ятах ходило чимало хлопців. Батько не втручався, не нав'язував своїх уподобань. Лише зрідка нагадував доньці: «Я тебе прошу, будь розумницею, дивися, як мовиться, в обидва ока».

...Того вечора Валя звично пригорнулася до татуся. Він уже знав: дочка прийшла до нього з черговим секретом. «Татусю, мама цього ще не знає. Хочу, щоб саме ти першим почув те, про що давно хочеш знати». Батько ще не встиг відкласти газету, а дочка, сяючи від щастя, прошепотіла йому на вухо: «Зараз скажу тобі ім'я того, хто найбільше запав мені в серце. А завтра, якщо ти не проти, приведу його додому, і він вам з мамою все скаже».

Роман щодня стояв з валютою на ринку. Міняйл у райцентрі — на пальцях можна порахувати. Всіх їх знають не тільки в обличчя. Валин батько теж не раз звертався до нього. Щоправда, після того, як Валя з ним познайомила-ся, обминав десятою дорогою. Щось відштовхувало в хлопцеві. Та й моло-

дий: ще цілих сім років треба їсти кашу, щоб догнати його доньку. І раптом, на тобі: зібрався одружуватися на Валентині.

...Протягом ночі Валя не заплющила очей. Подушка була мокра від сліз. Не впускала до кімнати нікого. Власне, просилася лише мати. Батько навіть не обізвася. Ніби його не було вдома. Ці впертість, непоступлива затятість шматували душу навпіл. Як він так може? Вперше за все життя вона не любила тата. Якщо він вперся на своєму, я теж зроблю, як серце каже.

Організовував весілля не хто інший, як... батько. Без нього вони з мамою нізащо не впоралися б. Але попередив: на весіллі ноги його не буде. Зрозуміло, благословення його дочка не отримає. Що ближче надходив той радісний день, то тривожніше калатало у дівчини серце. Вона до останнього сподівалася: татусь схаменеться. Його проситимуть про це дідусь, бабуся, всі родичі казатимуть: не гоже так. Їх то він послухає.

За весільним столом батька не було. Якоїсь миті серце дочки переповнилося тривогою: де він зараз, у ці хвилини, коли всі радіють? Я тут слухаю щасливе «Гірко!», а йому по-справжньому гірко. Мабуть, його серце рветься від розпачу».

Вона вибігла на вулицю, попрохала якогось хлопця з машиною, щоб завіз додому: адже це поруч, недалеко. Батько слухав її, не перебиваючи. У відповідь сказав лише одне: «У мене нема більше дочки».

...Молодята мешкають у нареченого. Після весілля минув місяць, але одного разу батько не навідав, не зателефонував. Коли дочка телефонує, тато розмовляти не хоче. Якщо та з'являється на порозі, виходить з квартири.

ВІД АВТОРА. З приводу цієї аж ніяк не вигаданої історії я попросив висловитися фахівців Вінницького центру планування сім'ї.

Унаслідок того, що сталося, кажуть мої співрозмовники, дівчина зазнала великої психологічної травми. Її переживання не можна порівняти навіть з тими, що їх відчують жінки під час розлучення. І ось чому. По-перше, все її життя дотепер було, як то кажуть, шовковою травицею. По-друге, наукою доведено: дівчатка й справді більше тягнуться до батька. Особливо, у благополучних сім'ях. Тому що відчують з боку татусів опору, захист. Батько — головний і єдиний чоловік до пори до часу. Як раптом такий несподіваний поворот: тато відвертається і не йде на жодні поступки. Однак немає причини для того, щоб відмовлятися від власної дитини. Ми відповідаємо за тих, кого народили, до своїх останніх хвилин. Діти мають право на помилку, батьки — ні.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

► Домашній адвокат

Його чадо

Які чинники можуть сприяти тому, щоб дитина після розірвання шлюбу залишилася з батьком?

Вадим КЛИМЕНКО.

Первомайськ.

Під час розгляду спорів про дітей суд виходить з інтересів дітей і умов їх нормального розвитку та виховання. Якщо дитина досягла десяти років, під час розгляду спору суд повинен з'ясувати у неї, з ким з батьків вона бажає залишитися. Однак висловлене дитиною бажання не є обов'язковим для суду, якщо суд визнає, що залишення дитини з тим із батьків, на якого вона вказує, не відповідає її інтересам.

Формально ніхто з батьків не має будь-яких переваг, коли спір вирішується про дітей, і тому переваги в матеріальних або житлово-побутових умовах одного з батьків самі по собі не можуть бути підставою для передачі йому дитини на виховання. Але фактично під час вирішення таких спорів суди виходять передусім з інтересів дітей, беручи до уваги, хто з батьків спроможний краще забезпечити виховання дітей, вік дитини та їх особисту прихильність до одного з батьків.

У вихованні важлива особистість вихователя, тому під час вирішення спорів про дітей обов'язково з'ясовується моральний стан кожного з батьків, їх можливість здійснювати виховання, а також нагляд та контроль за дитиною, ставлення кожного з батьків до дитини.

Важливу роль у з'ясуванні обставин життя та можливих умов його майбутнього виховання мають органи опіки та піклування. Письмовий висновок, який містить оцінку умов життя та виховання дитини у кожного з батьків, та загальний висновок про те, кому з батьків, виходячи з інтересів дитини, її має бути передано, має дуже важливе значення в суді.

Незалежно від того, з ким з батьків суд залишить дитину, необхідно пам'ятати, що такий спір може розглядатися не один раз, оскільки через деякий час можуть змінюватись обставини життя дитини.

Рубрику веде юрисконсульт Марина КОВАЛЬЧУК.

За генералом? Цього замало!

Зоряні гості

Ось уже другий рік народна артистка України Надія Шестак живе в Москві, де її головним обов'язком стало забезпечення тилу генералу-лейтенанту Василю Крутову. В Україні Надія буває винятково на особливо серйозних акціях. Черговою став всеукраїнський тур «Майстри естради — за жінок, за майбутнє». Надію Шестак називають «українською Толкуновою» — за щирість почуттів у пісні, за широту душі. Якось, не змовляючись, Надія Шестак і Валентина Толкунова одягнулися в одному концерті у блакитне з білим мереживом (до наступного виходу Валентина Василівна вже приготувала яскраво-червону сукню).

— Надю, як життя?

— Нормально. Нормою я вважаю ситуацію, яка визначається висловом: «Мудрість — це підхід до середини». Як-що недібрав — отже, немудрий, а перебрал — теж дурень.

— Просто за Конфуцієм... Скажіть, те, що ви продали в Києві квартиру, означає, що ви поїхали назавжди?

— Ми просто будемо іншу квартиру, бо чоловікові потрібен кабінет, та й син підростає, йому теж потрібна своя площа. Пригадую, як на запитання «Чи не виїдете до Росії?» я відповіла: «Ніколи!». Буквально через кілька місяців ми поїхали. Але ж у Києві батьки, друзі, родичі, могили близьких...

— Ви — народна артистка України. Мабуть, у Москві важко було вписатися у своє середовище?

— Можу сказати, що в Росії я починала не з нуля, бо навчалася в Інституті імені Гнесіних у Гелени Великанової. І на телебаченні творча кар'єра складалася непогано... У Києві, звісно, впізнають на вулицях частіше, хоча не можу сказати, що не дають проходу. В Москві простіше — почувуюся чудово. Справді, я там новачок, та мені це подобається, відверто кажучи. Дуже хотіла організувати побут родини, щоб моїм чоловікам було якомо-

га зручніше. Хоча бажала б менше витрачати часу на побут. Усе потихеньку владналося: малюк пішов до дитячого садочка, всі звикли до нового місця.

Незадовго до від'їзду я закінчила роботу над російськомовним альбомом. Багато хто пов'язував це з моїм від'їздом. Коли пісні й романси залунали в ефірі, мене навіть почали звинувачувати в тому, що я зрадила Україні. Та річ у тім, що народилася й я виросла на Уралі, хоча й українка: тато й мама народилися й виросли на Чернігівщині. На Уралі жили їхні «розкуркулені» родичі. Батько й мати пережили багато, нині цього вже не зрозуміти: в лахмітті, з однією подушкою й однією шинеллю вони вирушили на край світу, жити починали в землянці... Звісно, мені цього побачити не довелося, бо я третя дитина в родині. Навчалася й закінчила школу в Челябінській області на Південному Уралі. Завжди мріяла повернутися в Україну. Приїхала до Києва, навчалася в Інституті культури, а коли отримала однокімнатну квартиру, забрала до себе батьків. Так вся родина повернулася на батьківщину. Розмовляти українською я почала вже після інституту, десь 24-річною. А пісні наші чула й співала від самого раннього дитинства.

— Ви — дружина генерала. Кажуть, щоб

стати генеральшею, треба вийти за лейтенанта...

— Мені пощастило: я вийшла заміж одразу за генерал-майора (тепер Василь Крутов вже генерал-лейтенант. — Авт.), але на той час я теж уже була не «рядовою», а заслуженою артисткою України (це, мабуть, як майор).

— Але ж ви людина творча. Як вдається поєднувати цю свою іпостась з побутом?

— Вочевидь, завдяки тому, що чоловік теж творча людина. Плюс — спортсмен, багаторазовий майстер спорту, чемпіон України і Радянського Союзу, професор, дійсний член академії юридичних наук.

Мабуть, погоду в нашому будинку робить творчість. Кожен з нас розуміє: людина має реалізуватися.

— І все-таки, як ваш чоловік ставиться до того, що іноді ви відсуваєте родинні обов'язки на другий план?

— Насамперед я для нього — жінка. Але мушу зізнатися, йому подобається те, чим я займаюся, він чудово знає мій репертуар. Розуміти одне одного нам допомагає любов до музики: Василь чудово грає на баяні. Треба бачити цього спортсмена, бойового генерала, доктора наук у цю мить! Я увесь час у нього закохуюсь. Ми вже багато років разом, та коли він бере до рук гармошку — почуття накочуються, ніби вперше. До слова, колись чоловік був директором клубу, керував самодіяльністю.

— Як ставиться до музики молодший член вашої родини?

— Сміятиметеся! Коли йому було п'ять років, сина запитали: «Як твоє прізвище?» — «Крутов!» — «Ти хто будеш?» — «Я — син генерала». — «А мама?» Олечка так серйозно: «Прибиральниця». — «Оле-

жик, ти ж на концертах маминих був, пісні слухав...» Коли я запитала, чому він мене так назвав, він сказав: «Адже ти дома все робиш, прибираєш! Ти, звісно, народна артистка, співачка, але ж це не найголовніше...» І тоді я подумала: устами дитини промовляє істина.

Зізнаюся, мені дуже приємно все робити в будинку, коли вони поряд — один величезний, другий маленький. Та встигаю й своєю творчістю займатися: виступаю на концертах, буваю в прямих ефірах на радіо й телебаченні, записую програми. Втомлююся, звичайно. А хто не втомлюється? На тому світі спочиватимемо!

Вікторія КОРЕНЬКОВА.

Р. С. По секрету: Надія готується до нової перерви у творчості. Незабаром у меншого Крутова з'явиться брат (тху-тху-тху!).

Фото автора.

Нічні думи бабусі Ніни

Я сама

Які вже довгі ці осінні ночі: і виспатися встигаєш, і передумати всього на світі. Здається, ще вчора була дівчишкою, вчилася у сільськогосподарському технікумі, а дивись, літа злетіли, як один день. Вже й чоловіка Григорія нема поруч, царство йому небесне... І тріє діток — дві дочки та син — розлетілись по світу. І тільки велика хата бовваніє над шляхом як свідок нездійснених мрій. Бо ладнували вони вдвох з Григорком ту хату так, щоб було там просторо для дітей та внуків, щоб дитячий щебет звеселяв на старість серце і душу.

Бо ще від мами, котра народила семеро діток, передалася велика любов до малюків. І своїх, і чужих. Завжди сільських дітей пригощає першими суницями чи черешнями, медяниками чи коржиками. Навіть сьогодні за свої невеликі пенсійні копійки купує цукерки — гостинчик для дітей.

А в молодості гроші водилися. Бо треба було за щось хату класти, дітей вчити. Тож з ранку до ночі горбатіли з чоловіком у колгоспі. А після роботи ще й дома — на городі, у саду, біля свиней та худоби. Які тяжкі то були заробітки! У цій біганині не зчулась, як діти повиростали, як пенсійний вік постукав у двері. Хоч ще вчора, здається, і сама ходила доглядати стареньких одинаків. Була для них навіть чимось більшим, ніж рідні діти, котрих також життя розкидало по світу. А тепер і вона, як оті її колишні підопічні, вечорами в хаті-пустці бере в руки фотокартки своїх діток та внуків і розмовляє з ними...

Попри свої літа, Ніна Сергіївна обробляє гектар городу, тримає корову, телицю, свині. Інакше в селі сьогодні не прожити (отої пенсії навів на хліб не вистачить!). А поміж цим бабуся Ніна багато допомагає у церкві отцю Михайлу. А клопоту в нього чимало: впроваджує в селі напрочуд цікавий обряд — безалкогольні хрестини, поминки, весілля, влаштовує по святах біля церкви гуманітарні доброчинні обіди для стареньких.

...Ніну Сергіївну Вознюк поважають у селі Куражин Новоушицького району. Бо вона у своїй хаті навіть чужу людину зустрічає, як рідну. Та чи не найбільше її люблять онуки — свої та чужі. Однак спілкуватися з ними випадає нечасто. Все більше — сум, печаль, нестерпно довгі ночі.

Михайло ВАСИЛАШКО.

На фото: бабуся Ніна з сільськими внуками.

Фото автора.

Хмельницька область.

Золотий політ

Клуб однолюбів

Свій п'ятий ювілей відсвяткував унікальний одеський клуб «Золоті подружні пари», до якого приймають не за звичними заявами, а за описанням історії свого кохання. Умовою вступу до клубу є не менш як піввіковий термін перебування сімейних пар у шлюбі.

Недарма такі історії читаються, мов захоплюючі романи: солідний відрізок часу багатий і на радощі, й на печалі. Як ось і у життєписах новачків, прийнятих до клубу шойно, в день його ювілею: моряка, учасника визволення Одеси від фашистської окупації Миколи Дмитровича Ільїна та його дружини кандидата економічних наук Емми Прохорівни, штурмана авіаційного полку Миколи Федоровича Кузнецова і колишньої медсестри Тамари Семенівни, учасників Великої Вітчизняної війни Володимира Миколайовича і Тамари Михайлівни Колеснікових.

До речі, своє золоте весілля відзначили шойно і засновник та незмінний керівник клубу Фелікс Миколайович Марочкін та його дружина Надія Юхимівна. Які тільки тепер і здобули право стати членами клубу «Золота подружня пара».

— Створюючи наш клуб, — каже Ф. Марочкін, — ми виходили передусім з бажання відроджувати загальнолюдські моральні цінності, що ґрунтуються на принципах любові, подружньої вірності й батьківської відповідальності. Та й держава, відомо, міцніша тоді, коли міцними є сім'ї її громадян.

Спочатку клуб об'єднав лише чотири подружні пари, а нині їх близько сімдесяти. Є й такі, що прожили у шлюбі по 55—60 і більше років. Володимир Олександрович і Тамара Яківна Богданови, приміром, уже відзначили 67-му річницю спільного подружнього життя.

Члени клубу зустрічаються, спілкуються поміж себе, разом проводять дозвілля й приходять на поміч одне одному в скрутні моменти. Золоті пари — часті гості в школах, вузах, молодіжних об'єднаннях. «Сімейні старожили» проповідують там просту істину: все минуше — тільки любов вічна.

Ювілейний вечір у Будинку актора минув, як і належить у таких випадках, — гамірно, весело, з жартами, піснями й танцями, з квітами й подарунками. Та, само собою, з оспівдченнями в коханні. А ще у клубу з'явився власний гімн «Золоті подружні пари» — його ювілярам подарувала керівник вокально-танцювального ансамблю «Чебреці», композитор Римма Литвин.

Георгій ВОРОТНЮК.

На знімку: Борис Олексійович Шевченко та його дружина Марія Федорівна разом уже 54 роки.

Фото Олександра СІРОГО (Укрінформ). Одеса.

Береженого дім береже

Веселі поради

■ Перед тим, як увійти до темного під'їзду, киньте туди кілька каменюк, аби перехопити ініціативу у можливих злочинців.

■ Якщо ви все-таки помітили у під'їзді підозрілих типів, то обережно, щоб не злякати, попросіть їх пред'явити документи.

■ Якщо, прокинувшись уночі, ви побачите, що через квартиру до вас заліз злодій, допоможіть йому вийти назад з допомогою ломика чи сокири.

■ Скляне око, вставлене у дверне «очко», відлякає від вашої квартири будь-якого крадія.

■ Залишаючи дітей удома самих, навчіть їх на всі дзвінки відповідати: «Тато й мама зайняті. Вони чистять і змащують кулемета».

■ Коли бандити почнуть виламувати двері, спробуйте водночас ламати їх зі свого боку. Це спонтеличить зловмисників.

ПОНЕДІЛОК,
12 листопада

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!». 09.00 7 днів. 10.00 Мультфільм. 10.30 До 50-річчя Українського телебачення. «У колі друзів». 11.00 УТН. Ранок. 11.25 Худ. фільм «Вікно навпроти». 12.50 Телемаркет. 13.10 До 50-річчя Українського телебачення. 13.20 Закон є закон. 15.00 УТН. День. 15.20 Телемаркет. 15.40 До 50-річчя Українського телебачення. 15.45 Надзвичайна ситуація. 16.20 Студія «5». 17.00 Серіал «Південна паралель». 17.55 Закон є закон. 18.00 УТН. Вечір. 18.20 Саме той. 18.45 Хіт року. 18.50 Милосердя. 19.10 І що в упаковці? 19.20 Бізнес-простір. 19.55 До 50-річчя Українського телебачення. 20.00 Телефортуна. 20.40 Вечірня казка. 21.00 УТН. Панорама. 21.40 Питання дня. 21.50 До 50-річчя Українського телебачення. Спортивний вечір на Першому Національному: 21.55 Світ спорту. 22.10 Футбол як футбол. 22.50 Футбол. Ліга чемпіонів. Тижневий огляд.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

КАНАЛ «1+1»
16.00 ТСН. 16.10 Серіал «Район Сан-Сет». 16.50 Серіал «Кохай, поки молодий». 17.40 Серіал «Район Беверлі Хілз». 18.40 О, щасливчик! 19.30 ТСН. 19.50 ТСН. Проспорт. 20.15 Серіал «Сищики». 21.20 Кримінальна країна. «Гонитва за привидами». 1 частина. 21.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Ширі». 00.15 Ситуація. 00.35 ТСН. 00.55 Худ. фільм «Жах на вулиці В'язів-6». «Фредді мертвий».

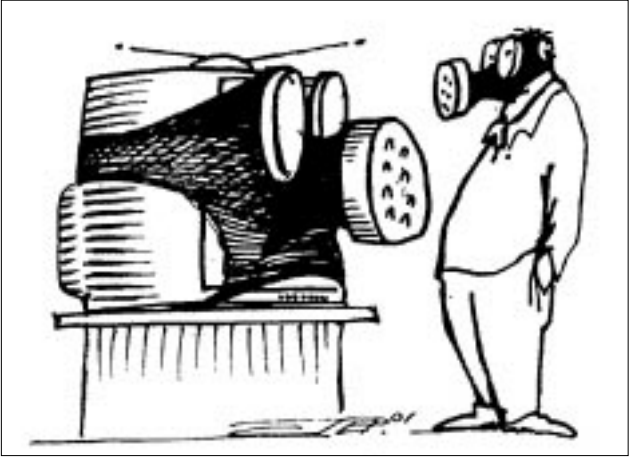
ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Новини. 08.20 40 років жартوما. КВН. Фрагменти біографії. 09.30 Мультфільм. 09.45 Уїк-енд. 10.20 Серіал «Дрібниці життя». 11.00 Поле чудес. 12.15 Серіал «Даллас». 13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

ҚДРТРК
13.00 Анонс. 13.05 За київським часом. 13.15 Серіал «Луїза-Фернанда». 14.00 Телемагазин. 14.10 Шлягер представляє. 14.55 Телемагазин. 15.05 Театральний Київ. Світ оперети. 15.25 Телемагазин. 15.35 Пульс. 15.55 Худнемо за методикою академіка Смелова в медичному центрі «Довіра». 16.05 На ранковому прийомі. 16.35 Лікар Роман Довженко. 16.40 Серіал «Луїза-Фернанда». 17.25 Торговий ряд. 17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»
18.00 Новини. 18.10 Серіал «Земля кохання». 19.00 Чекай мене. 20.00 Інформаційний канал «Подоробиці». 21.00 Серіал «Транзит для диявола». 22.10 Програма К.Стогнія «Кримінал». 22.45 Клуб «Золотий гусак». 23.25 Нічний «Час». 23.45 Нічний сеанс. Худ. фільм «Убивство за моїми дверима». 01.25 Прогноз погоди.

ІСТУ

01.10 Телевізійна служба пошуку. 01.15 Серіал «Західне крило». 02.00 Спортивний огляд «Жилетт».

ГРТ

05.00 Телеканал «Доброго ранку». 08.00 Новини. 08.15 Серіал «Земля любові». 09.10 Серіал «Каменська. Не заважайте кату». 10.15 Док.детектив «Згряя для міністра». 10.45 «Ералаш». 10.50 Бібліоманія. 11.00 Новини (із сурдоперекладом). 11.15 Серіал «Каменська. Не заважайте кату». Заключна серія. 12.20 «Срібна куля». 13.00 40 років жартوما. КВВ. Фрагменти біографії. 14.00 Новини (із сурдопереводом). 14.15 Можливо все. 14.35 Зоряна година. 15.00 Серіал «Вічний поклик». 16.00 Велике прання. 17.00 Вечірні новини. 17.25 «З легким паром!». 18.00 Серіал «Земля любові». 19.00 Чекай мене. 20.00 Час. 20.35 Худ. фільм «Наступний». 1 серія. 21.40 Незалежне розслідування. 22.30 Нічний «Час». 23.00 «На футболі» з В.Гусевим. 23.30 «Нічна зміна» Д.Діброва.

РТР

04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва. 05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті. 05.15 Серіал «Селеста, завжди Селеста». 05.45 Православний календар. 06.15 Телепузики. 06.40 Сімейні новини. 07.15 Експертиза РТР. 07.30 Москва — Мінськ. 08.15 Серіал «Московські вікна». 10.30 Серіал «Санта-Барбара». 11.30 Вісті тижня. 12.30 Що хоче жінка. 13.30 Серіал «Крила кохання». 14.20 Серіал «Дикий янгол». 15.20 Серіал «FM і хлопці». 16.30 Худ. фільм «Вона вас кохає». 18.00 Серіал «Московські вікна». 19.35 Вісті — Москва. 19.55 Худ. фільм «Пуаро Агати Крісті. Лічилка». 22.30 Вісті — Москва. 22.45 Чергова частина. 23.00 Худ. фільм «Перехоплювачі».

НТБ

05.00 Сьогодні вранці. 05.10, 06.20, 13.25 Кримінал. 05.20, 07.15 Про запас. 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.05 Сьогодні. 05.35, 06.40, 13.40 Афіша. 05.40, 07.25 Наші улюблені тварини. 05.45, 06.45, 07.45 П'ять хвилин із Л. Новоженовим. 05.50, 06.50 Великі гроші. 06.35, 07.40 Карданний вал. 07.55 Кримінал. Щиросерде зізнання. 08.25 Служба порятунку. 09.30 Нещодавно. 10.40 Ляльки. 11.25 Серіал «Поліцейські». 1 серія. 13.50 Серіал «Графиня де Монсоро». 1 серія. 15.30 Серіал «Салон краси». 16.35 Серіал «День народження Буржуя-2». 17.40 Кримінал. 18.35 Герой дня. 18.55 Серіал «День народження Буржуя-2». 20.00 Жадібність. 21.55 Серіал «Швидка допомога». 23.30 Гордон.

ВІВТОРОК,
13 листопада

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!». 08.55 Одвічні істини. 09.00 Телемаркет. 09.15 До 50-річчя Українського телебачення. 09.20 Футбол як футбол. 10.00 Спозаранку. 10.30 Бутти жінкою. 11.00 УТН. Ранок. 11.20 Пригорща. 12.20 Телемаркет. 12.40 Серіал «Південна паралель». 13.35 До 50-річчя Українського телебачення. 13.45 Закон є закон. 15.00 УТН. День. 15.20 Телемаркет. 15.40 До 50-річчя Українського телебачення. 15.50 Відеофільм «Вулиця Телевізійна, 3». 16.20 Студія «5». 17.00 Серіал «Південна паралель». 17.55 Закон є закон. 18.00 УТН. Вечір. 18.20 Саме той. 18.50 До 50-річчя Українського телебачення. Режисер О.Рилєєв. 19.15 І що в упаковці? 19.30 Маршрут-XXI. 19.50 До 50-річчя Українського телебачення. 20.00 Казна держави. 20.30 Щоденник сесії Верховної Ради України. 20.40 Вечірня казка. 21.00 УТН. Панорама.

21.40 Питання дня. 21.45 Світ спорту. 22.05 До 50-річчя Українського телебачення. 22.10 Серіал «Жермена і Бенжамен». 23.10 Нічний співрозмовник. 23.35 Хіт року. 23.45 Нічний канал ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ
УТ-2

10.00 Телеанонс. 10.05 Телемаркет. 10.30 Хіт року. 10.35 І що в упаковці? 10.45 До 50-річчя Українського телебачення. 10.50 Зірки, на сцену! 11.15 Телемаркет. 11.40 Модний час. 12.10 Перехрестя. 12.40 З любов'ю. 13.05 До 50-річчя Українського телебачення. 13.15 Телемаркет. 13.40 Будні. 13.55 Хіт року. 14.00 Освітній канал. Образотворче мистецтво України у II половині XIX століття. Цей таємничий світ (Таємниця глиняних мисок). Випуск 2. Театральна афіша (Національний академічний театр ім. Лесі Українки у новому сезоні).

КАНАЛ «1+1»

07.00, 09.30 Сніданок з «1+1». 08.00 Серіал «Марш Турецького». «Нічні вовки». 10.00-16.00 Програми УТ-2. 16.00 ТСН. 16.15 Серіал «Район Сан-Сет». 16.45 Серіал «Кохай, поки молодий». 17.30 Серіал «Район Беверлі Хілз». 18.30 Серіал «Салон краси». 19.30 ТСН. 19.50 ТСН. Проспорт. 20.15 Серіал «Бандитський Петербург-3». «Крах Антибіотики». 21.20 Кримінальна країна. «Гонитва за привидами». 2 частина. 22.20 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Приватний детектив, або Операція «Кооперація». 23.45 Ситуація. 00.00 ТСН. 00.20 Худ. фільм «Зірка народилася».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Новини. 07.15 Мелорама. 08.20 Серіал «Транзит для диявола». 09.25 Клуб «Золотий гусак». 10.00 Бадьорого ранку! 10.30 Серіал «Дрібниці життя». 11.10 Чекай мене. 12.15 Серіал «Даллас». 13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній. **ҚДРТРК**
13.00 Анонс. 13.05 За київським часом. 13.15 Серіал «Луїза-Фернанда». 14.00 Хіт-базар. 14.35 Наше право. 15.05 Телемагазин. 15.15 Молодіжна телевізійна служба. 15.45 Інтер'єр. 16.00 Ще раз про ожиріння в медичному центрі «Довіра». 16.05 Недільні зустрічі. 16.40 Серіал «Луїза-Фернанда». 17.25 Торговий ряд. 17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»
18.00 Новини. 18.10 Серіал «Земля кохання». 19.00 Ігрове шоу «Слабка ланка». 20.00 Інформаційний канал «Подоробиці». 21.00 Серіал «Транзит для диявола». Заключна серія. 22.10 Камера сміху. 22.50 Нові «Секретні матеріали». 23.50 Нічний «Час». 00.10 Нічний сеанс. Фільм «Нічого не знаю, але скажу вам усе». 01.40 Прогноз погоди.

ІСТУ

06.00 Музичний ранок. 07.00 Факти. 07.02 Погода. 07.05 Хіт-парад «Гаряча сімка». 07.10 Мультсеріал «Черепашки-ніндзя». 07.35 Хіт-парад «Російські гірки». 07.45 Плюс-мінус. Економічний вісник. 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини. 08.05 Мультфільм. 08.15 Худ. фільм «Будуар дами». 09.15 Серіал «Школа моделей». 09.45 Серіал «Мілагрос». 10.35 Серіал «Милий ворог». 11.30 Серіал «Закон і порядок. Загін особливого призначення». 12.15 Худ. фільм «До розслідування приступити. Версія». 2 серія. 13.30 Худ. фільм «Жива мішень». 15.00 Мультфільми. 15.15 Серіал «Маленькі ейшштейни». 15.40 Мультсеріал «Черепашки-ніндзя». 16.05 Мультсеріал «Невгамовні». 16.30 Мультсеріал «Гей, Арнольде!». 17.00 Серіал «Кенан і Кел». 17.25 Серіал «Школа моделей». 17.50 Серіал «Мисливці». 18.45 Факти. Інформаційна програма.

19.00 Худ. фільм «Вільні стрільці». 20.45 Факти. Інформаційна програма. 21.10 Худ. фільм «Новий контакт». 23.00 Факти. Підсумковий випуск. 23.15 Факти. Докладно. 23.30 Спорт. 23.40 Погода. 23.45 Футбольний огляд чемпіонату Іспанії. 00.10 Плюс-мінус. Економічний вісник. 00.20 Худ. фільм «До розслідування приступити. Версія». 2 серія. 01.35 Хіт-парад «Російські гірки». 01.45 Хіт-парад «Гаряча сімка».

СТБ

07.00 «Вікна». Столиця. 07.15 BIZ-TV. 08.00 «Вікна». Бізнес. 08.20, 01.10 Астрологічний прогноз. 08.25 «Вікна». Опівночі. 09.00 Серіал «Енн із маєтку «Зелені дахи». 10.00 Серіал «Загін по боротьбі з мафією». «Смерть після трьох раундів». 11.40 Худ. фільм «Щаслива Женька!». 13.10 BIZ-TV. 14.00 «Вікна». Новини. 14.15 BIZ-TV. 16.40 Серіал «Державний кордон». 17.40 «Вікна». Кримінал. 17.50 Серіал «Іскристе кохання». 18.20 «Вікна». Столиця. 18.30 Серіал «Іскристе кохання». 19.00 «Вікна». Новини. 19.40 Серіал «Енн із маєтку «Зелені дахи». 20.40 «Вікна». Бізнес. 21.00 Худ. фільм «Темна вода». 22.50 Мультсеріал для дорослих «Все не як у людей». 22.55 «Вікна». Опівночі. 23.25 Мультсеріал для дорослих «Все не як у людей». 23.30 Худ. фільм «Гірка правда. Метаморфоза одного шлюбу».

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 07.20, 07.35, 08.15, 08.35, 08.55, 09.05 Підйом. 06.30 Репортер. 06.55 Телепузики. 07.30 Репортер. 07.45 Мультсеріал «Злюки бобри». 08.30 Репортер. 08.45 Мультфільм. 09.00 Київський репортер. 09.40 Серіал «Сімейні пута». 10.40 Серіал «Спека в Лос-Анджелесі». 11.30 Тетянин полудень. 12.05 Серіал «Комісар Рекс-2». 13.00 Репортер. 13.20 Худ. фільм «Вантаж без маркування». 14.45 «Хауз фіт» — домашній фітнес. 15.00 Мультсеріал «Бандольєро». 15.25 Мультсеріал «Лабораторія Декстера». 15.55 Мультсеріал «Рен і Стімпі». 16.20 Мультсеріал «Злюки бобри». 16.50 Серіал «Прості істини». 17.25 Серіал «Загублений світ». 18.05 Серіал «Комісар Рекс-2». 19.00 Репортер. 19.30 Серіал «Дикий янгол». 20.35 Худ. фільм «У зоні особливої уваги». 22.30 Репортер. 22.50 Погода. 23.00 Худ. фільм «Готова на все». 01.00 Репортер. 01.15 Зона ночі. On-line. 02.10 Серіал «Спека в Лос-Анджелесі». 02.55 Худ. фільм «Варіант «Омега». 1 серія.

ГРТ

05.00 Телеканал «Доброго ранку». 08.00 Новини. 08.15 Серіал «Земля любові». 09.15 Серіал «Наступний». 1 серія. 10.20 «З легким паром!». 10.50 Бібліоманія. 11.00 Новини (із сурдоперекладом). 11.15 Худ. фільм «Гонка з переслідуванням». 12.55 Незалежне розслідування. 13.35 Мультсеріал «Мазунчик». 14.00 Новини (із сурдопереводом). 14.15 «Семь бед — один ответ». 14.35 Цар гори. 15.00 Серіал «Вічний поклик». 16.00 Велике прання. 17.00 Вечірні новини. 17.25 Серіал «Прискорена допомога». 18.00 Серіал «Земля любові». 19.00 «Слабка ланка». 20.00 Час. 20.35 Серіал «Наступний». 2 серія. 21.40 Кремль-9. 22.30 Нічний «Час». 23.00 Чівілізація. 23.30 «Нічна зміна» Д.Діброва.

РТР

04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва. 05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті. 05.15 Серіал «Селеста, завжди Селеста». 05.45 Православний календар. 06.15 Телепузики. 06.40 Сімейні новини. 07.15 Експертиза РТР. 07.30 Національний доход. 07.35 Чергова частина. 08.15 Серіал «Московські вікна». 10.30 Серіал «Санта-Барбара». 11.30 Поруч з тобою. Ток-шоу Т.Веденєєвої. 12.30 Що хоче жінка. 13.30 Серіал «Крила кохання».

14.25 Серіал «Дикий янгол». 15.20 Серіал «Прості істини». 16.30 Худ. фільм «Раз на раз не випадає». 18.00 Серіал «Московські вікна». 19.35 Вісті — Москва. 19.55 Худ. фільм «Маросейка, 12. Прощайві, поліцейський». 22.30 Вісті — Москва. 22.45 Док. фільм «Теракти в Америці: пошуки причин». 23.40 Худ. фільм «Солодкий і бридкий».

НТБ

05.00 Сьогодні вранці. 05.10, 06.20, 13.30 Кримінал. 05.20, 07.15 Про запас. 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.05 Сьогодні. 05.35, 06.40, 13.45 Афіша. 05.40, 07.25 Наші улюблені тварини. 05.45, 06.45, 07.45 П'ять хвилин із Л. Новоженовим. 05.50, 06.50 Великі гроші. 06.35, 07.40 Карданний вал. 07.55 Серіал «Швидка допомога». 09.25 Жадібність. 10.10 Шоу Олени Степаненко. 11.25 Серіал «Поліцейські». 2 серія. 13.50 Серіал «Графиня де Монсоро». 2 серія. 15.30 Серіал «Салон краси». 16.30 Серіал «День народження Буржуя-2». 17.40 Кримінал. 18.35 Герой дня. 18.55 Серіал «День народження Буржуя-2». 20.00 Жадібність. 21.55 Серіал «Швидка допомога». 23.30 Гордон.

СЕРЕДА,
14 листопада

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 Анонс. 06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!». 08.55 Одвічні істини. 09.00 Телемаркет. 09.20 До 50-річчя Українського телебачення. 09.30 Казна держави. 10.10 Док.серіал «Діти дикої природи». 10.35 До 50-річчя Українського телебачення. «Щедрий вечір». 11.00 УТН. Ранок. 11.20 Хіт року. 11.50 Телемаркет. 12.15 Серіал «Південна паралель». 13.10 До 50-річчя Українського телебачення. 13.20 Закон є закон. 15.00 УТН. День. 15.20 Телемаркет. 15.45 Крок до зірок. 16.20 Студія «5». 17.00 Серіал «Південна паралель». 17.55 Закон є закон. 18.00 УТН. Вечір. 18.20 Саме той. 18.45 Хіт року. 18.50 Серіал «Каскадери». 19.45 І що в упаковці? 20.00 До 50-річчя Українського телебачення. 20.05 Експосвіт. 20.30 Щоденник сесії Верховної Ради України. 20.45 Мегалот. 21.00 УТН. Панорама. 21.40 Питання дня. 21.45 Світ спорту. 22.05 До 50-річчя Українського телебачення. 22.10 Серіал «Жермена і Бенжамен». 23.45 Хіт року. 23.55 Нічний канал ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ
УТ-2
10.00 Телеанонс. 10.05 Телемаркет. 10.30 Хіт року. 10.35 І що в упаковці? 10.45 Дитяча лінія. 11.00 Телемаркет. 11.25 Прогрулянка з «Акцентом» і не без моралі. 11.40 До 50-річчя Українського телебачення. 11.45 Бізнес-простір. 12.15 Ніський час. 13.05 До 50-річчя Українського телебачення. 13.10 Тележурнал «Вісник податкової служби України». 13.20 Телемаркет. 13.40 Будні. 13.55 Хіт року. 14.00 Освітній канал. Грані пізнання (Любов у класичній філософії та Інтернеті). П. Чайковський. «Лускунчик».

КАНАЛ «1+1»
07.00 Сніданок з «1+1». 08.00 Серіал «Салон краси». 09.00 Серіал «Бандитський Петербург-3». «Крах Антибіотики». 10.00-16.00 Програми УТ-2. 16.00 ТСН. 16.10 Серіал «Район Сан-Сет». 16.45 Серіал «Кохай, поки молодий». 17.30 Серіал «Район Беверлі Хілз». 18.30 Серіал «Салон краси». 19.30 ТСН. 19.50 ТСН. Проспорт. 20.15 Серіал «Бандитський Петербург-3». «Крах Антибіотики». 21.20 Прихована камера. 22.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Стерви». 23.50 Ситуація. 00.10 ТСН.

00.30 Худ. фільм «Кровна ворожнеча».
02.05 Ситуація.
ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ «ІНТЕР»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Новини.
07.15 Камера сміху.
08.20 Серіал «Транзит для диявола». Заклучна серія.
09.30 Програма К.Стогнія «Кримінал».
10.05 Сміхопанорама.
10.30 Серіал «Дрібниці життя».
11.10 Слабка ланка.
12.15 Серіал «Даллас».
13.00 —18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КАРТРК
13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал «Луїза-Фернанда».
14.00 Шлягер представляє.
14.45 Крила.
15.15 Естафета.
15.30 Телемагазин.
15.40 Домашній доктор.
16.00 Ще раз про ожиріння в медичному центрі «Довіра».
16.05 Люди і долі.
16.40 Серіал «Луїза-Фернанда».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»
18.00 Новини.
18.10 Серіал «Земля кохання».
18.50 Інтелектуальне шоу «9-й вал».
19.55 Суперлото.
20.00 Інформаційний канал «Подорожчів».
21.00 Кохання з першого погляду.
21.50 Худ. фільм «Чек».
23.55 Нічний «Час».
00.15 Нічний сеанс. Худ. фільм «Гріховні кола».
02.00 Прогноз погоди.

ІСТV
06.00 Музичний ранок.
07.00 Факти.
07.02 Погода.
07.05 Хіт-парад «Гаряча сімка».
07.10 Мультсеріал «Черепашки-ніндзя».
07.35 Хіт-парад «Російські гірки».
07.45 Плюс-мінус. Економічний вісник.
08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти.
Гарячі новини.
08.05 Мультфільм.
08.15 Худ. фільм «Будуар дами». Заклучна серія.
09.15 Серіал «Школа моделей».
09.45 Серіал «Мілагрос».
10.35 Серіал «Милий ворог».
11.25 Серіал «Мисливиці».
12.15 Худ. фільм «До розслідування приступити. Наклеп». 1 серія.
13.30 Худ. фільм «Вільні стрільці».

15.05 Мультфільм.
15.15 Серіал «Маленькі ейнштейни».
15.40 Мультсеріал «Черепашки-ніндзя».
16.05 Мультсеріал «Невгамовні».
16.35 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
17.00 Серіал «Кенан і Кел».
17.25 Серіал «Школа моделей».
17.50 Серіал «Мисливиці».
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ. фільм «Андроїд».
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.10 Худ. фільм «Операція «Золотий фенікс»».
23.00 Факти. Підсумковий випуск.

23.15 Факти. Докладно.
23.30 Спорт.
23.40 Погода.
23.45 Кримінальні історії.
00.10 Плюс-мінус. Економічний вісник.
00.20 Худ. фільм «До розслідування приступити. Наклеп». 1 серія.
01.35 Хіт-парад «Російські гірки».
01.45 Хіт-парад «Гаряча сімка».

СТБ
07.00 «Вікна». Столиця.
07.15 BIZ-TV.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20, 01.05 Астрологічний прогноз.
08.25 «Вікна». Олівночі.
09.00 Серіал «Енн із маєтку «Зелені дахи»».
10.00 Худ. фільм «Темна вода».
11.40 Худ. фільм «Діти Дон-Кихота».
13.10 BIZ-TV.
14.00 «Вікна». Новини.
14.15 BIZ-TV.
16.40 Серіал «Державний кордон».

17.40 «Вікна». Кримінал.
17.50 Серіал «Іскристе кохання».
18.20 «Вікна». Столиця.
18.30 Серіал «Іскристе кохання».
19.00 «Вікна». Новини.
19.40 Серіал «Енн із маєтку «Зелені дахи»».
20.40 «Вікна». Бізнес.

21.00 Худ. фільм «Цькування. В об'єктиві — смерть».
22.55 Мультсеріал для дорослих «Все не як у людей».
23.00 «Вікна». Олівночі.
23.30 Мультсеріал для дорослих «Все не як у людей».
23.35 Худ. фільм «Викривальні докази».
НОВИЙ КАНАЛ
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.25 Худ. фільм «У зоні особливої уваги».
16.00 Мультсеріал «Рен і Стімпи».
16.25 Мультсеріал «Злюки бобри».
16.55 Серіал «Прості істини».
17.30 Серіал «Загублений світ».
18.05 Серіал «Комісар Рекс-2».
19.00 Репортер.
19.30 Серіал «Дикий янгол».
20.40 Худ. фільм «Французький поцілунок».
22.30 Репортер.
22.50 Погода.
23.00 Худ. фільм «Кіберкоп».
00.55 Репортер.
01.05 Телевізійна служба пошуку.
01.15 Зона ночі.
02.10 Серіал «Спека в Лос-Анджелесі».
02.55 Худ. фільм «Варіант «Омега». 2 серія.
04.05 Худ. фільм «Кіберкоп».
05.40 Серіал «Дикий янгол».

ГРТ
05.00 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Новини.
08.15 Серіал «Земля любові».
09.15 Серіал «Комісар Рекс-2».

10.20 Серіал «Прискорена допомога».
10.50 Бібліоманія.
11.00 Новини (із сурдоперекладом).
11.15 Худ. фільм «На древо злізши».

13.00 «Ералаш».
13.15 Кремль-9. «Головний бабтїон».
14.00 Новини (із сурдоперекладом).
14.15 «Семь бед — один ответ».

14.35 Програма «100%».
15.00 Серіал «Вічний поклик».
16.00 Велике прання.
17.00 Вечірні новини.
17.25 Сміхопанорама.
18.00 Серіал «Земля любові».
19.00 «Хто хоче стати мільйонером?».

20.00 Час.
20.35 Серіал «Наступний». 3 серія.
21.45 Як це було.
22.30 Нічний «Час».

23.00 Футбол. Товариський матч. Збірна Латвії — збірна Росії.

РТР
04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва.
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.15 Серіал «Селеста, завжди Селеста».

05.45 Православний календар.
06.15 Телепузики.
06.40 Сімейні новини.
07.15 Експертиза РТР.
07.30 Національний дохід.
07.35 Мультфільми «Де ти, мій кін?»., «Загадка».

08.15 Серіал «Московські вікна».

10.30 Серіал «Санта-Барбара».

11.30 Два роаялі.
12.30 Що хоче жінка.
13.30 Серіал «Крила кохання».

14.25 Серіал «Дикий янгол».

15.20 Серіал «Прості істини».

16.30 Худ. фільм «Про бізнесмена Хому».

18.00 Серіал «Московські вікна».

19.35 Вісті — Москва.
19.55 Худ. фільм «Кобра. Чорна кров». Частина 1.

22.30 Вісті — Москва.

22.45 Худ. фільм «Триста років тому».

НТБ
05.00 Сьогодні вранці.
05.10, 06.20, 13.25 Кримінал.
05.20, 07.15 Про запас.

05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.30 Сьогодні.

05.35, 06.40, 13.40 Афіша.
05.40, 07.25 Наші улюблені тварини.

05.45, 06.45, 07.45 П'ять хвилин із Л. Новоженевим.

05.50, 06.50 Великі гроші.
06.35, 07.40 Карданий вал.

07.55 Серіал «Швидка допомога».

09.25 Жадібність.

10.05 Квартирне питання.

10.35 Середовище.

11.25 Серіал «Поліцейські». 3 серія.

13.50 Серіал «Графіна де Монсоро». 3 серія.
15.30 Серіал «Салон краси».
16.35 Серіал «День народження Буржуя-2».
17.40 Кримінал.
18.35 Герой дня.
18.55 Серіал «День народження Буржуя-2».
20.00 Жадібність.
21.55 Худ. фільм «Бабій».
23.55 Гордон.

ЧЕТВЕР, 15 Листопада

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.55 Одвічні істини.
09.00 Телемаркет.
09.20 До 50-річчя Українського телебачення.
09.30 Серіал «Каскадери».
10.30 Не все так погано...
11.00 УТН. Ранок.
11.20 Серіал «Південна паралель».

12.15 Телемаркет.
12.35 Док.серіал «Діти дикої природи».

13.00 Подорож у дитинство.
13.20 До 50-річчя Українського телебачення.

13.30 Закон є закон.
15.00 УТН. День.
15.20 Телемаркет.

16.00 Прийдеши знаменитості.
16.20 Студія «5».

17.00 Серіал «Південна паралель».

17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.

18.20 Саме той.
18.50 До 50-річчя Українського телебачення.

19.15 І що в упаковці?
19.25 Створи себе. Народна артистка України О.Білозір.

19.50 Енергетичне поле.
20.10 Резонанс.

20.30 Щоденник сесії Верховної Ради України.

20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.

21.45 Світ спорту.
22.05 До 50-річчя Українського телебачення.

22.10 Серіал «Жермен і Бенжамен».

23.45 Хіт року.
23.55 Нічний канал ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.30 Хіт року.
10.35 І що в упаковці?
10.45 Крок до зірок.
11.15 Телемаркет.

11.40 Мультфільм на замовлення.

12.30 До 50-річчя Українського телебачення.

12.35 Хто в домі хазяїн?
13.00 Нова колекція.

13.15 До 50-річчя Українського телебачення.

13.20 Телемаркет.
13.40 Будні.

13.55 Хіт року.
14.00 Освітній канал. Грані пізнання (До ювілею українського математика М. Островського).

Модельоємо мрію (Ракетомодельовання).
Барвистий світ папуг (Київський зоопарк).

КАНАЛ «1+1»
07.00 Сніданок з «1+1».

08.00 Серіал «Салон краси».

09.00 Серіал «Бандитський Петербург-3». «Крах Антибіотика».

10.00—16.00 Програми УТ-2.

16.00 ТСН.
16.15 Серіал «Район Сан-Сет».

16.45 Серіал «Кохай, поки молодий».

17.30 Серіал «Район Беверлі Хіллз».

18.30 Серіал «Салон краси».

19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспарт.

20.15 Серіал «Бандитський Петербург-3». «Крах Антибіотика».

21.20 Біла ворона.
22.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Гарячі голови-2».

23.40 Ситуація.
00.00 ТСН.

00.20 Ситуація.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Новини.

07.15 Мультфільми.

07.50 Сім'я від А до Я.

08.20 Мультифеєрверк.

09.30 Кохання з першого погляду.

10.15 Серіал «Дрібниці життя».

11.05 Інтелект-шоу LG-Еврика.

12.15 Серіал «Даллас».

13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КАРТРК
13.00 Анонс.

13.05 За київським часом.

13.15 Серіал «Луїза-Фернанда».

14.00 Хіт-базар.

14.35 Телемагазин.

14.45 Оплески, оплески.

15.15 Телемагазин.

15.30 Родом з України.

16.00 Ще раз про ожиріння в медичному центрі «Довіра».

16.05 Золоте намисто Київщини.

16.40 Серіал «Луїза-Фернанда».

17.25 Торговий ряд.

17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»
18.00 Новини.

18.10 Серіал «Земля кохання».

19.00 Слабка ланка.

20.00 Інформаційний канал «Подорожчів».

21.00 40 років жартуючи. КВН. Фрагменти біографії.
22.00 Худ. фільм «Неймовірні пригоди італійців у Росії».

00.00 Нічний «Час».

00.20 Програма Ю.Рогози «Колір ночі».

01.00 Прогноз погоди.

ІСТV
06.00 Музичний ранок.

07.00 Факти.

07.02 Погода.

07.05 Хіт-парад «Гаряча сімка».

07.10 Мультсеріал «Черепашки-ніндзя».

07.35 Хіт-парад «Російські гірки».

07.45 Плюс-мінус. Економічний вісник.

08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти.

Гарячі новини.

08.05 Худ. фільм «Два гусари».1 серія.

09.15 Серіал «Школа моделей».

09.45 Серіал «Мілагрос».

10.35 Серіал «Милий ворог».

11.30 Серіал «Мисливиці».

12.20 Худ. фільм «До розслідування приступити. Наклеп». 2 серія.

13.35 Худ. фільм «Операція «Золотий фенікс»».

15.15 Серіал «Маленькі ейнштейни».

15.40 Мультсеріал «Черепашки-ніндзя».

16.05 Мультсеріал «Невгамовні».

16.35 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».

17.00 Серіал «Кенан і Кел».

17.25 Серіал «Школа моделей».

17.50 Серіал «Мисливиці».

18.45 Факти. Інформаційна програма.

19.00 Худ. фільм «Воно прилетіло з космосу».

20.45 Факти. Інформаційна програма.

21.10 Худ. фільм «По сліду».

23.10 Факти. Підсумковий випуск.

23.25 Факти. Докладно.

23.40 Спорт.

23.50 Погода.

23.55 М-Файли. Музична програма.

00.25 Плюс-мінус. Економічний вісник.

00.35 Худ. фільм «До розслідування приступити. Наклеп». 2 серія.

01.45 Хіт-парад «Російські гірки».

01.55 Хіт-парад «Гаряча сімка».

СТБ

07.00 «Вікна». Столиця.

07.15 BIZ-TV.

08.00 «Вікна». Бізнес.

08.20, 01.10 Астрологічний прогноз.

08.25 «Вікна». Олівночі.

09.00 Серіал «Енн із маєтку «Зелені дахи»».

11.15 Худ. фільм «Озброєний і дуже небезпечний».

13.05 «Ералаш».

13.15 Як це було.

14.00 Новини (із сурдоперекладом).

14.15 Що так як.

14.35 КОАП.

15.00 Серіал «Вічний поклик».

16.00 Велике прання.

17.00 Вечірні новини.

17.25 «Самі з вусами».

18.00 Серіал «Земля любові».

19.00 «Слабка ланка».

20.00 Час.

20.35 Серіал «Наступний».

Заклучна серія.

21.45 Людина і закон.

22.30 Нічний «Час».

23.00 Формула влади.

Президент Кіпру.

23.30 «Нічна зміна» Д.Діброва.

РТР

04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва.

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.

05.15 Серіал «Селеста, завжди Селеста».

05.45 Православний календар.

06.15 Телепузики.

06.40 Сімейні новини.

07.15 Експерти

15.40 Телемагазин.
15.50 Конкурент.
16.25 Ліки майбутнього.
16.40 Серіал «Луїза-Фернанда».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Моя сім'я.
19.10 Програма «Шалений світ».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
21.00 Поле чудес.
22.00 Міс світу-2001. Фінал.
00.30 Подробиці. Підсумки дня.
00.55 Прогноз погоди.
01.00 Еротичний серіал «Клуб насолод».

ICTV

06.00 Музичний ранок.
07.00 Факти.
07.02 Погода.
07.05 Хіт-парад «Гаряча сімка».
07.10 Мультсеріал «Черепашки-ніндзя».

07.35 Хіт-парад «Російські гірки».
07.45 Плюс-мінус. Економічний вісник.
08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
Худ. фільм «Два гусари». 2 серія.

09.15 Серіал «Школа моделей».
09.45 Серіал «Мілагрос».
10.35 Серіал «Милий ворог».
11.25 Серіал «Мисливці».
12.15 Худ. фільм «Каштанка».
13.30 Худ. фільм «Воно прилетіло з космосу».

15.00 Мультифільми.
15.20 Серіал «Маленькі ейштейни».

15.45 Мультсеріал «Черепашки-ніндзя».

16.10 Мультсеріал «Невгамовні».
16.35 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».

17.00 Серіал «Зустрічайте «Клеопатру»».

17.25 Серіал «Школа моделей».
17.50 Серіал «Прикий мене!».
18.45 Факти. Інформаційна програма.

19.00 Худ. фільм «Кіберджек-2. Битва за майбутнє».

20.45 Факти. Інформаційна програма.

21.10 Худ. фільм «Дитячі ігри-2».
22.45 Факти. Підсумковий випуск.

23.00 Особливі прикмети.
23.20 Спорт.
23.30 Погода.

23.35 «Кентавр». Тележурнал для чоловіків.
23.55 Худ. фільм «Злодій і стриптизерка».

01.25 Хіт-парад «Російські гірки».

01.35 Хіт-парад «Гаряча сімка».

01.40 Музика ночі.

СТБ

07.00 «Вікна». Столиця.
07.15 BIZ-TV.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20, 02.05 Астрологічний прогноз.
08.25 «Вікна». Опівночі.
09.00 Серіал «Енн із мастку «Зелені дахи»».

10.00 Худ. фільм «Я сама».
11.25 Худ. фільм «З ким одружена співачка».

12.50 Ви практично здорові.
13.10 BIZ-TV.

14.00 «Вікна». Новини.
14.15 BIZ-TV.

16.40 Наук.-поп. серіал «Підводна одіссея Кусто».
17.40 «Вікна». Кримінал.
17.50 Серіал «Іскристе кохання».
18.20 «Вікна». Столиця.
18.30 Серіал «Іскристе кохання».
19.00 «Вікна». Новини.
19.40 Серіал «Секретний агент».
20.40 Худ. фільм «Аси».
22.40 «Вікна». Опівночі.
23.30 Худ. фільм «Небо і земля».

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 07.20, 07.35, 08.15, 08.35, 08.55, 09.05 Підйом.

06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер.
07.45 Мультсеріал «Злюки бобри».

08.30 Репортер.
08.45 Мультифільм.
09.00 Київський репортер.
09.40 Серіал «Сімейні пута».
10.35 Серіал «Спека в Лос-Анджелесі».

11.30 Тетянин полудень.
12.05 Серіал «Комісар Рекс-2».
13.00 Репортер.
13.20 Худ. фільм «Гном на ім'я Гнорм, або Мій новий напарник».

14.50 «Хауз фіт» — домашній фітнес.

15.00 Мультсеріал «Бандольєро».
15.25 Мультсеріал «Лабораторія Декстера».

15.55 Мультсеріал «Рен і Стімпі».
16.20 Серіал «Злюки бобри».
16.50 Серіал «Прості істини».
17.25 Серіал «Загублений світ».
18.05 Серіал «Клоун».
19.00 Репортер.
19.30 Аншлаги! Аншлаги!

20.40 Худ. фільм «Операція «И» та інші пригоди Шурика».

22.30 Репортер.
22.50 Погода.

23.00 Худ. фільм «Дестіні вмикає радіо».

00.55 Репортер.
01.05 Телевізійна служба пошуку.

01.15 «Бівіс і Батхед».

01.45 Худ. фільм «Червоний прибий».

03.20 Зона ночі.
04.55 Худ. фільм «Дестіні вмикає радіо».

06.35 Серіал «Спека в Лос-Анджелесі».

ГРТ

05.00 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Новини.
08.15 Серіал «Земля любові».
09.15 Серіал «Наступний. Заключна серія».

10.20 «Самі з вусами».
10.50 Бібліоманія.
11.00 Новини (із сурдопереводом).
11.15 Худ. фільм «Багата наречена».
12.55 «Зона відповідальності». Спецрепортаж.
13.15 Людина і закон.
14.00 Новини (із сурдоперекладом).
14.20 Країна чудес. «Арабські пригоди».
16.00 Велике прання.
17.00 Вечірні новини.
17.25 Док.детектив «Згряя для міністра».
18.00 Серіал «Земля любові».
19.00 Поле чудес.
20.00 Час.
20.35 Худ. фільм «Не валяй дурня».
22.35 Нічний «Час».
23.00 Худ. фільм «Ножиці».

РТР

04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва.

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Вісті.

05.15 Серіал «Селеста, завжди Селеста».

05.45 Православний календар.
06.15 Телепузики.
06.40 Сімейні новини.
07.15 Експертиза РТР.
07.30 Національний дохід.
07.35 Тисяча й один день.
08.15 Серіал «Московські вікна».
09.05 Нова «Стара квартира».
10.30 Серіал «Санта-Барбара».
11.25 Моя сім'я.
12.30 Що хоче жінка.
13.30 Серіал «Крила кохання».
14.25 Серіал «Дикий янгол».
15.20 Серіал «Прості істини».
16.30 Планета КВН.
17.00 Прес-клуб.
18.00 Серіал «Московські вікна».
19.35 Вісті — Москва.
19.55 Всі зірки Театру ім. Є.Вахтангова в ювілейному капуснику.

22.15 Худ. фільм «Шизофренія».

НТБ

05.00 Сьогодні вранці.
05.10, 06.20, 13.25 Кримінал.
05.20, 07.15 Про запас.
05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.

05.35, 06.40, 13.40 Афіша.

05.40, 07.25 Наші улюблені тварини.

05.45, 06.45, 07.45 П'ять хвилин із Л. Новоженовим.

05.50, 06.50 Великі гроші.
06.35, 07.40 Карданний вал.
07.55 Очна ставка.
08.25 Я та мій собака.
09.25 Своя гра.

10.10 Увага, розшук!

11.25 Серіал «Поліцейські». 5 серія.

13.50 Серіал «Графиня де Монсоро». 5 серія.

15.30 Серіал «Салон краси».

16.40 Пенсі-чарт.

17.30 Кримінал.

18.40 Свобода слова.

20.10 Кримінальна Росія.

«Лохотронщики». 1 серія.

21.45 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.

22.30 Худ. фільм «Під судом присяжних».

СУБОТА, 17 листопада

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

07.25 Анонс.
07.30 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.50 Телемаркет.
08.55 Вас питає гуморист М. Ріба.
09.00 В гостях у Дрьоми.
09.30 Зірки, на сцену!
10.00 Пригорша.

11.00 Хіт року.

11.30 Док.серіал «Діти дикої природи».

11.35 До 50-річчя Українського телебачення.

11.45 Дитяча лінія.

12.00 УТН. День.

12.20 До 50-річчя Українського телебачення. Classic-прем'єр з Т. Міленіною.

13.00 Надвечір'я. До 50-річчя Українського телебачення.

15.00 УТН. День.

15.15 До 50-річчя Українського телебачення.

15.20 Не все так погано...

16.00 Реліквії та храми України.

16.10 Польова пошта пам'яті.

17.00 Євро-2000 (Футбольний огляд).

17.35 Прогулянка з «Акцентом» і не без моралі.

18.00 УТН. Вечір.

18.20 Вікно в Америку.

18.50 До 50-річчя Українського телебачення.

19.05 У світі хороших новин.

19.30 Творчий вечір «Іван Попович і друзі».

20.30 Вечірня казка.

20.45 Мегалот.

21.00 УТН. Панорама.

21.40 Світ спорту.

22.00 До 50-річчя Українського телебачення.

22.10 «Моя професія». Ток-шоу О.Марченко.

22.50 До 50-річчя Українського телебачення. «Крокуємо роками».

23.50 Нічний канал ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ–2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.15 Хіт-новини.
10.45 Резонанс.
11.05 Модний час.
11.35 Чітко і ясно.
12.05 Надзвичайна ситуація.
12.35 Милосердя.
12.55 Людина і закон.
13.25 До 50-річчя Українського телебачення.
13.30 Ретроспектива. Муз.фільм «Співає «Світлиця»».
14.00 Блок суспільного телебачення.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Парк автомобільного періоду.

07.30 Рецепт веселих кухарів.

08.00 Серіал «Краса по-американськи».

08.30 Серіал «Ес клуб-7».

09.00 Перший мільйон.

10.00-14.00 Програми УТ-2.

15.00 СВ-шоу.

15.30 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Двадцять століття починається». 1 серія.

17.00 Серіал «Менти-3».

18.05 Серіал «Маросейка, 12».

«Прощавай, поліцейський».

19.30 ТСН.

20.00 Великі перегони.

20.20 Супер-шоу «Останній герой».

21.25 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Алхіміки».

23.20 Худ. фільм «Російська рулетка».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

КАРТРК

07.00 За київським часом.

07.30 Галерея TV.

07.40 Пілігрим.

07.55 Архімісто.

08.10 Пані, панночка, панянка.

08.25 Торговий ряд.

08.30 На ранковому прийомі.

«ІНТЕР»

09.00 Прогноз погоди.

09.05 Доки всі вдома.

09.45 Бадьорого ранку!

10.20 Сmachно з Борисом Бурдою.

10.50 Музичний кіоск О.Гончаренка.

11.30 Світ пригод. Серіал «У пошуках капітана Гранта».

12.40 Планета тварин.

14.00 Мультсеріал «Покемон».

14.25 «Велике прання» з А.Малаховим.

15.20 КВН-2001

17.20 Сміхопанорама.

17.50 Худ. фільм «Не клей дурня».

19.55 Суперлото.

20.00 Інформаційна програма «Подробиці».

20.50 Містечко.

21.30 Серіал «Далекобійники».

22.40 Худ. фільм «Стриптиз».

01.00 Нічний сеанс. Худ. фільм «Десять років без права листування».

02.50 Прогноз погоди.

ICTV

07.00 Музичний ранок.

07.10 Перехрестя.

07.35 Погода.

07.40 Серіал «Прикий мене!».

08.35 Серіал «Школа моделей».

09.00 Серіал «Аніморфи».

09.25 Серіал «Чудернацька наука».

09.55 Худ. фільм «Принада».

10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.

12.30 Мости. Ток-шоу.

13.00 Худ. фільм «Вбити з інтригою».

14.40 Худ. фільм «Кіберджек-2. Битва за майбутнє».

16.15 Серіал «V.I.P. Особливо важлива персона».

17.05 Серіал «Альф».

17.35 Галопом по європах.

Телегра.

18.05 Серіал «Амазонка».

19.00 Худ. фільм «Повернення в Блакитну лагуну».

20.55 Серіал «Ілюзія вбивства».

21.50 Насправді.

22.10 Штрафний удар.

22.25 Футбол. Чемпіонат Іспанії.

Центральний матч туру. У перерві - «12-й гравець».

00.15 Худ. фільм «Виродок».

01.45 «Кентавр». Тележурнал для чоловіків.

СТБ

07.00, 01.10 Астрологічний прогноз.

07.05 BIZ-TV.

09.00 Імпреза.

09.30 Ви практично здорові.

09.50 Лабораторія малого бізнесу.

10.00 Мультсеріал «Том і Шина».

10.30 Серіал «Пригоди швейцарської сім'ї Робінсон».

11.00 Наук.-поп. серіал «Підводна одіссея Кусто».

12.00 Серіал «Секретний агент».

13.00 BIZ-TV.

14.45 Фінал фестивалю «Перлини сезону-2001».

15.20 Медіа-клуб.

16.00 Серіал «Суто англійське вбивство». «Тінь смерті». 1, 2 серії.

18.00 Серіал «Острів фантазій».

19.00 «Вікна». Новини.

19.15 Худ. фільм «Жандарм одружується».

21.05 Худ. фільм «Бій у кістку».

23.30 Худ. фільм «Фрикція».

НОВИЙ КАНАЛ

07.30 Мультсеріал «

Мобілізаційна філософія: з кількості — в якість! Але як?..

Призов-2001

Сучасну мобілізаційну концепцію Української армії зведено до відомого закону діалектики — перехід кількості в якість. Однак на практиці втілення цієї ідеї стикається з недостатнім стосовно кількості контингентом і, на жаль, дуже низькою його якістю.

В Україні стартував черговий призов громадян на строкову військову службу. Цієї осені кирзові чоботи взують 43620 новобранців. У контексті нашої армії, що скорочує чисельність, це начебто і небагато. При цьому лише 22% хлопців, які досягли призовного віку, за станом здоров'я зможуть служити в елітних військах.

Уже давно не таємниця, що Українська армія за своїм соціальним складом і рівнем освіти особового складу потроху перетворюється на робітничо-селянську. Така ситуація, на думку мобілізаційних офіцерів, склалася через недосконалість чинного законодавства, згідно з яким «кращі призовні ресурси ухиляються від виконання конституційного обов'язку». Сьогодні всього 31% призовного контингенту має базову вищу та середню освіту.

Якісно-кількісні проблеми комплектації ЗС України автоматично мають розв'язати до 2015 року. На той час наша армія планує перейти на контрактну основу. Однак втілення цієї мрії залежить від її фінансування. За найскромнішими підрахунками, грошове забезпечення військовослужбовця за контрактом становить близько 5 тисяч гривень на рік. І навіть такі мізерні порівняно із західними розцінками на контрактника суми не витримає український військовий бюджет.

Ольга ВІТЕР.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Ви втратили майно при нацистському режимі?

Це сталося при безпосередньої участі німецької компанії?

Ви не змогли прийняти участь у попередніх німецьких реституційних або компенсаційних програмах?

Компенсація за втрату майна

Ви можете бути компенсовані відповідно до нещодавно опублікованого німецького закону

Якщо ви втратили майно у період нацизму при безпосередній участі німецьких підприємств не тільки внаслідок воєнних дій і якщо ви не змогли прийняти участь у попередніх компенсаційних або реституційних програмах німецького уряду. Ви можете подавати заяви на компенсацію.

В першу чергу компенсацію можуть отримати особи, які втратили майно внаслідок нацистських переслідувань за расову належність, політичні, релігійні або ідеологічні переконання при безпосередній участі німецьких підприємств.

Спадкоємці та релігійні організації також можуть подавати заяви на компенсацію.

Якщо ви вважаєте, що можете претендувати на компенсацію, зверніться будь-ласка, до Міжнародної організації з міграції (МОМ) у Москві. Адреса: 123100, Россия, Москва, ул. 2-я Звенигородская, 12. Телефон: (095)253-1337.

Бланки заяв знаходяться в офісах представництв МОМ та на вебсайті МОМ: [www. compensation-for-forced-labour. org](http://www.compensation-for-forced-labour.org)

КІНЦЕВИЙ СТРОК ПОДАННЯ ЗАЯВ: 31 ГРУДНЯ 2001 РОКУ. МОМ РОЗГЛЯНЕ ВАШУ ЗАЯВУ БЕЗКОШТОВНО.

ЖЕРТВА ЧИ ОБ’ЄКТ НАЦИСТСЬКОГО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ?

- Ви працювали примусово у німецькій компанії, у деяких швейцарських компаніях або на нацистський режим?
- Ви переслідувалися нацистським режимом, тому що були циганом, Свідком Єгови, гомосексуалістом, фізично або розумово неповноцінним?
- Ви намагалися втекти до Швейцарії, але вам було відмовлено у в’їзді або з вами жорстко поводитися?

ВИ МОЖЕТЕ МАТИ ПРАВО НА КОМПЕНСАЦІЮ

Зверніться до Міжнародної організації з міграції (МОМ)

МОМ відповідає за розгляд заяв від осіб, які переслідувалися нацистським режимом тому, що були або вважалися **циганями, Свідками Єгови, гомосексуалістами або інвалідами**. Якщо ви виконували примусову працю на **німецькій компанії**, якщо вам було відмовлено у в’їзді в **Швейцарію** або з вами жорстко поводитися там як з біженцями, ви можете претендувати на компенсацію. МОМ також розглядає заяви від усіх осіб, включаючи євреїв, які виконували примусові роботи на **швейцарські компанії та їх філії** у період нацизму. Спадкоємці осіб, які **померли після 15 лютого 1999 року**, також можуть подавати заяви на компенсації.

КІНЦЕВИЙ СТРОК ПОДАННЯ ЗАЯВ: 31 ГРУДНЯ 2001 РОКУ. МОМ РОЗГЛЯНЕ ВАШУ ЗАЯВУ БЕЗКОШТОВНО. Для отримання подальшої інформації зверніться, будь-ласка у Київське представництво Міжнародної організації з міграції (МОМ). Адреса: 01023, Київ, вул. Мечнікова, 3, 2-й поверх. Телефони (044) 490-56-84.

До уваги акціонерів ВАТ «Веселинівське ХПП»!

ВАТ «Веселинівське хлібоприймальне підприємство» повідомляє про скликання чергових загальних зборів акціонерів, що відбудуться 25 грудня 2001 року о 10.00 годині за адресою: Україна, Миколаївська обл., смт. Веселинове, вул. Жовтневої революції, 2 , актовий зал товариства

Порядок денний:

1. Звіт правління за підсумками фінансово-господарської діяльності Товариства в 2000 році.
2. Звіт Спостережної ради та ревізійної комісії про підсумки фінансово-господарської діяльності Товариства в 2000 році.
3. Затвердження річного звіту та балансу Товариства за 2000 рік.
4. Затвердження порядку покриття збитків за 2000 рік та нормативів планового розподілу прибутку на 2001 рік.
5. Внесення змін і доповнень до Статуту та внутрішніх положень Товариства.
6. Про зміни в складі органів управління та контролю Товариства.
7. Про затвердження рішення правління про участь в заснуванні іншого господарського товариства, установчого договору та внеску до статутного фонду цього товариства.
8. Про затвердження угод з відчуження акцій та договору застави майна.

Реєстрація акціонерів та їх представників буде проводитись з 9.00 до 9.45 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам необхідно мати при собі паспорт або інший документ, що засвідчує особу. Представникам акціонерів додатково потрібно мати доручення, оформлене згідно з вимогами чинного законодавства. З матеріалами та документами щодо чергових зборів акціонерів можна ознайомитись в правлінні товариства.

Довідки за телефоном: (05163) 9-22-82.

Правління ВАТ «Веселинівське ХПП».

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Інтерфорум-Пром»**, зареєстроване Печерською районною державною адміністрацією м. Києва, свідоцтво від 2.07.1997 р. № 37448589, ідентифікаційний код ЄДРПОУ № 216242626105, юридична адреса: м. Київ, вул. Інститутська, 25, у зв’язку з припиненням господарської діяльності повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушив справу №7/160-21/243 про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Галнафгазбут» (79005, м. Львів, вул. Коцюбинського, 13; п/р 26008101840001 у ВАТ «Банк Універсальний» м. Тернопіль, код ЄДРПОУ 25548957).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Портухія Б. Р., ліцензія № 546 від 30.03.2001 р..

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Господарський суд м. Києва справа № 23/293 (Постанова про визнання банкрутом від 24.10.2001 р.) визнав ТОВ «К-Хортиця» (м. Київ, вул. Шамрило, 26, р/р 26009100126001 в ЗАТ «Альфабанк», код ЄДРПОУ 21493863) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Батуріна Д. В. (ліцензія № 000143) м. Київ, вул. Червоноармійська, 13, оф. 207, тел. 224-71-23.

Господарський суд Рівненської області (33023, м. Рівне, вул. Відінська, 10) порушив справу про банкрутство Рокитнівського хлібозаводу (34200, смт. Рокитно, вул. І. Франка, 9), р/рахунок 260053012151 в Рокитнівському БВ Рівненського облуправління Ощадбанку України, МФО 333368, код ЄДРПОУ 00379382).

Розпорядником майна призначено Гайдуга П. В. (м. Рівне, вул. Драгоманова, 27), ліцензія № 041. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Національним банком України 12 жовтня 2001 р. за № 260 зареєстровано зміну назви Акціонерного комерційного банку «Сосьєте Женераль Україна» на Закрите акціонерне товариство «ТАС-ІНВЕСТБАНК».

ЗАТ «ТАС-ІНВЕСТБАНК» відповідно до статуту Банку є правонаступником «Сосьєте Женераль Україна».

Адреса і телефони Банку залишилися незмінними: 01004, м. Київ, вул. Пушкінська, 42/4, т.246-50-40.

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) ухвалою від 15.10.2001 р. по справі № 10/334 порушена справа про банкрутство боржника Закритого акціонерного товариства «Топ-Сервіс» (м. Київ, пр-т Відрадиний, 30; р/р 26002200002578 у Миськдирекції Укрсоцбанку м. Київ, МФО 322012, код ЄДРПОУ 24591359).

Розпорядником майна призначено Арбітражного керуючого Стіпахно Ольгу Вячеславівну, ліцензія № 249995 від 25.10.2001 р.

Всі заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування цього оголошення.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 В) постановою суду від 17.10.2001 р. по справі № 10/213 визнав ТОВ «Контур» (02001, м. Київ, вул. М. Раскової, 4-а, код 24383661, п/р № 2600900481 в АКБ «Народний банк», МФО 300090) банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Пальшина Олександра Юрійовича (ліцензія № 047847 видана Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України 19.10.2001 р., адреса: 01030, м. Київ, а/с 254, тел. 539-08-92).

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) ухвалою від 15.10.2001 р. по справі № 10/333 порушена справа про банкрутство боржника Товариства з обмеженою відповідальністю «Топ-Сервіс-Трейдінг» (м. Київ, вул. Щербакова, 42/44, кв. 62; р/р 26009200002590 у Миськдирекції Укрсоцбанку м. Київ, МФО 322012, код ЄДРПОУ 24719809).

Розпорядником майна призначено Арбітражного керуючого Стіпахно Ольгу Вячеславівну, ліцензія № 249995 від 25.10.2001 р.

Всі заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування цього оголошення.

До відома громадськості

Закрите акціонерне товариство «Гідросила», 21100, м. Вінниця, провул. Станіславського, буд. 16, тел. (0432) 38-47-79, факс (0432) 326908, подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії на постачання електроенергії для всіх категорій споживачів за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності — Україна.

1. Господарським судом м. Києва (м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) ухвалою № 23/533 від 11.10.2001 р. порушена справа про банкрутство боржника — ТОВ Міжрегіональна спілка «Юг-Север» (м. Київ, вул. Саперне поле, 28, п/р 2600220328 в ОПЕРУ УСБ м. Києва, МФО 300023, ідентифікаційний код 24739299).

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Титаренко Миколу Олександровича (ліцензія Міністерства економіки України № 431 від 26.02.01 р.)

2. Господарським судом м. Києва (м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) ухвалою № 23/534 від 11.10.2001 р. порушена справа про банкрутство боржника — ТОВ «Монсерат» (м. Київ, вул. Якіра, 19, п/р 260030011371 в АБ «ВАбанк», МФО 321637, ідентифікаційний код 24930175).

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Титаренко Миколу Олександровича (ліцензія Міністерства економіки України № 431 від 26.02.01 р.)

3. Господарським судом м. Києва (м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) ухвалою № 23/535 від 11.10.2001 р. порушена справа про банкрутство боржника — ТОВ Міжрегіональна спілка «Юг-Север» (м. Київ, вул. Кутузова, 18/7, кім. 617, п/р 26007301611 в ГОУ Промінвестбанку України, МФО 300012, ідентифікаційний код 21504785).

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Титаренко Миколу Олександровича (ліцензія Міністерства економіки України № 431 від 26.02.01 р.)

Полігон — Галичина

Експеримент

Відповідно до Указу Президента України «Про проведення у Львівській області експерименту з призначення та виплати пенсій органами Пенсійного фонду України» з січня 1999 року в Львівській області було розпочато експеримент з призначення і виплати пенсій органами Пенсійного фонду України. Паралельно, згідно з постановою Кабінету Міністрів України, проведено пілотне впровадження персоналізованого обліку відомостей в системі обов'язкового державного пенсійного страхування у п'яти районах Львівщини, а саме: Шевченківському (Львів), Дрогобицькому, Миколаївському, Самбірському і в місті Дрогобичі.

Експеримент мав два основні аспекти. Насамперед — впровадження світової практики, за якої функції призначення і нарахування пенсій, а також збір коштів і їх виплати зосереджуються в одному органі. А в Україні традиційно склалася ситуація, коли людина, яка досягла пенсійного віку, збирала необхідні довідки і йшла по нарахуванню пенсій в органи соціального захисту. Після нарахування органи соціального захисту подавали заявку на фінансування цієї пенсії в конкретний виплатний центр. Той, у свою чергу, замовляв необхідні гроші у Пенсійному фонді. Ці кошти перераховувалися у відділення «Укпошти» або на інші рахунки, з яких насамкінець і виплачували пенсію цьому пенсіонерові.

У рамках експерименту весь цикл — від збору коштів і до виплати пенсій — тепер покладався на ПФ, що, безперечно, мало зменшити адміністративні витрати. Правовою базою проведення практичної обкатки ідеї став спеціальний прийнятий закон «Про проведення у Львівській області експерименту з призначення пенсій органами Пенсійного фонду України», а організаційні заходи забезпечили постанова Кабінету Міністрів України та відповідне розпорядження голови Львівської облдержадміністрації. І з 1 січня 1999 року до структур львівського обласного управління фонду було переведено кількасот соціальних працівників, оперативно вирішено питання забезпечення їх приміщеннями, матеріально-технічними засобами, передавня пенсійних справ і електронних баз даних про одержувачів пенсій.

Другий аспект, який проходив апробацію під час експерименту, — паралельне запровадження системи автоматизованого персоналізованого обліку пенсійних платежів.

Для чого потрібен такий облік? Для того, щоб достатньо позбутися зрівнялки — призначити пенсію, адекватну трудовому внеску особи.

Упродовж експерименту підприємства (державні й недержавні) подали відомості щодо заробітку персоналу, умов праці, а також сум відрахувань до Пенсійного фонду. На кожного робітника і службовця було заведено електронну картку з індивідуальним страховим номером, у якій протягом усього трудового життя фіксуватиметься заробітна плата і сума відрахувань до Пенсійного фонду. Отже, кожен працюючий, відраховуючи кошти на свій особистий рахунок, починає забезпечувати свою старість.

Крім того, така система забезпечує можливість обміну інформацією всередині Пенсійного фонду. І тепер наша пересічна людина, яка досягла пенсійного віку, вже не повинна збирати численні довідки й бігати від чиновника до чиновника — уся потрібна для урахування пенсії інформація зберігається в машині. Залишається тільки прийти в районне відділення Пенсійного фонду, де практично автоматично йде призначення пенсії. Відразу готуються виплатні документи. Без будь-яких заявкок. Та й виплатний центр також підпорядковується фондові. І з ним налагоджено електронний обмін інформацією. А відтак скорочується час, зменшується імовірність неточностей, будь-яких неузгоджень з коштами, що десь губляться, посилюється контроль.

Експеримент, який проводився на Львівщині протягом року, показав, що в усіх п'яти районах зросли надходження до Пенсійного фонду. Якщо в цілому по області, порівняно з 1998 роком, відрахування збільшилися на 26 %, то в «експериментальних»

районах ці показники були ще вищі. Приміром, у Самбірському районі — 47%, а в Дрогобичі — 27 %. У середньому на 12 % (по області — на 7%) зросла і кількість «підприємств-підпільників», які нібито не вели господарську діяльність, тобто відрахувань у фонд не здійснювали. Зокрема, в Самбірському районі — на 71%, а в Шевченківському — на 48%.

Крим, Дніпропетровськ, Донецьк... Далі скрізь?

Отже, результати експерименту довели його дієвість, що й спонукало Верховну Раду України прийняти закон, який передбачив поширення дії експерименту на одиннадцять регіонів країни: Автономну Республіку Крим, Дніпропетровську, Донецьку, Закарпатську, Київську, Львівську, Миколаївську, Полтавську, Харківську, Хмельницьку області та місто Київ. З 1 січня по 1 квітня 2001 року в цих регіонах було здійснено передання функцій призначення пенсій від органів праці та соціального захисту населення структурним підрозділам Пенсійного фонду.

На сьогодні органи Пенсійного фонду обслуговують 7,3 мільйона українських пенсіонерів, що становить 53,3 % від їх загальної кількості.

У рамках експерименту структури Пенсійного фонду чотири рази провели перерахунки пенсій і при цьому було забезпечено своєчасність їх призначення та виплати.

Керівник організаційно-інформаційного управління Пенсійного фонду України Леонід Лихоліт, говорячи про позитивні результати експерименту, зазначив, що передання ПФ функцій призначення та виплати пенсій дало можливість зосередити в одному органі весь процес від збору коштів до виплати пенсій, що, в свою чергу, сприяло посиленню контролю за цільовим використанням коштів. Крім того, підвищено ефективність роботи з обслуговування пенсіонерів, скорочено терміни оформлення пенсій. А введення автоматизованого інформаційного обміну між управліннями фонду на місцях, виплатними центрами та обласними управліннями дало змогу підвищити рівень контролю за виплатами пенсій.

Ще одне досягнення, яке свідчить на користь експерименту, — збільшення на 8% кількості платників до Пенсійного фонду. Як зазначив голова правління ПФ Борис Зайчук, при цьому не вживалося будь-яких репресивних чи примусових заходів, просто люди почали розуміти залежність своєї пенсії від днів сьогоднішнього.

У Пенсійному фонді усвідомлюють, що персоналіфікація — не мання небесна, і що її впровадження не спричинить золотий дощ надходжень і вирішення усіх болючих проблем. Фахівці прораховують психологію роботодавця, який, з огляду на вітчизняну податкову ситуацію, шукає шляхів, аби будь-що уникати сплати податків. Введення персоналізованого обліку спонукало деяких юридичних осіб (які раніше звітували, що будинок не вели господарську діяльність, тобто не виплачували заробітної плати, а відповідно — не сплачували страхові внески) до того, що сьогодні вони почали показувати хоча б мінімальну зарплату і сплачувати внески до Пенсійного фонду. Проте щоб не платити визначені законом 32% від фонду оплати праці, деякі роботодавці вдаються до різноманітних хитрощів, приміром, вказують, що у робітника погодинна оплата або неповне навантаження. Ось і виходить, що лише 10,5% від штатної кількості працюючих громадян відраховували понад 50% робочого часу. А це, безперечно, впливає не лише на наповнюваність бюджету Пенсійного фонду, а й на економіку держави, на формування місцевих бюджетів.

Голова правління ПФ Борис Зайчук упевнений, що система персоналізованого обліку — це основа проведення в подальшому пенсійної реформи. Чому? В цьому переконув досвід інших держав. Наприклад, сусідньої Польщі. Там спробували запровадити накопичувальну систему (так званий другий рівень пенсійної системи) без введення персоналізованого обліку. І осіклися, бо технічно не були готові до цього. Така сама проблема спіткала й Казахстан. А в нас уже все готове, на 18,5 мільйона

нинішніх працюючих введено необхідні дані. «Навіть якщо ти живеш на Закарпатті, а приїхав за контрактом працювати до Києва і за тебе платити роботодавець, у системі все відображено, — розповідає Борис Зайчук, — якщо працюєш у кількох роботодавців — це також зазначено, підсумовано». Самі працюючі мають бути зацікавлені у цій системі, бо це їхнє майбутнє, запевняє він. А ще додає, що справа лише за прийняттям відповідного закону.

Із твердженням, що за створення нової пенсійної системи довелося розраховуватися нинішнім пенсіонерам, у Пенсійному фонді не погоджуються. За короткий проміжок часу, протягом якого функціонує система, кошти, які пішли на її запровадження, вже повернулися і дали прибуток майже у півмільярда гривень.

Хід експерименту, як і вся діяльність Пенсійного фонду України, під постійним контролем Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів. Зокрема, у червні поточного року на Хмельниччині відбулося виїзне засідання комітету, на якому розглядали питання ходу експерименту в області. Народні обранці на власні очі могли побачити позитивні моменти нововведень та визначитися у потребі їх поширення на всю країну.

Нині органи Пенсійного фонду практично готові розпочати здійснення функцій призначення та виплати пенсій (нарахування, облік нарахованих та виплачених сум, підготовка виплатних документів), перерахунку пенсій, підтвердження трудового стажу, видання пенсійних посвідчень по всій території України. На це потрібно лише відповідне рішення парламенту.

«Організація персоналізованого обліку відомостей у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування».

1. Персоніфікований облік здійснюють Пенсійний фонд України та його органи на місцях (далі —уповноважений орган) у Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, відділи в районах та містах.

Упровадження системи персоналізованого обліку (надалі — СПОВ) здійснюється згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 8 червня 1998 року № 832 «Про заходи щодо поетапного впровадження у Пенсійному фонді автоматизованого персоналізованого обліку відомостей у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування».

2. Відомості про фізичних осіб, які пов'язані з визначенням права на виплати з Пенсійного фонду та їх розмір за загальнообов'язковим державним пенсійним страхуванням, збираються і зберігаються у документальній та електронній формі органами Пенсійного фонду в установленому порядку протягом життя фізичної особи та впродовж 75 років після її смерті.

3. На кожну фізичну особу відкривається персональна облікова картка з постійним індивідуальним ідентифікаційним номером Державного реєстру фізичних осіб — платників податків та інших обов'язкових платежів.

У персональній обліковій картці застрахованої особи містяться її анкетні дані, накопичуються щорічні звіти про сплату страхового збору (внесків) та відомості про стаж роботи з усіх місць роботи, а також відомості про нарахування, сплату пенсій фізичній особі та надання їй соціальних послуг.

4. Роботодавці (платники збору) зобов'язані у встановленому порядку подавати достовірні відомості про фізичних осіб, які працюють у них, до органів Пенсійного фонду, а також надавати на вимогу фізичної особи копії документів з відомостями про неї щодо персоналізованого обліку.

Порядок надходження відомостей про фізичних осіб, а також звітність від роботодавця до системи персоналізованого обліку здійснюються згідно з нормативними документами, визначеними Пенсійним фондом України».

(«Інструкція про порядок обчислення і сплати підприємствами, установами, організаціями та громадянами збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, інших платежів, а також обліку їх надходження до Пенсійного фонду України», затверджена постановою правління Пенсійного фонду України від 3 червня 1999 р.).

Ігор МЕЛЬНИЧУК.

СУСПІЛЬСТВО

Спорт

Запрошуємо

ЧЕМПІОНАТ СВІТУ

Футбол. Наша країна найближчими роками може стати господаркою одного з найпрестижніших турнірів під егідою ФІФА. Перший віце-президент ФФУ Олександр Бандурка повідомляє, що наша федерація подала до ФІФА офіційну заявку на участь у тендері, який визначить господаря юніорського чемпіонату світу 2005 року. На думку експертів, шанси України доволі високі. Національна федерація футболу має авторитет і повагу у світі, а Київ, Львів, Харків, Донецьк, Суми володіють достатньою інфраструктурою, щоб забезпечити учасникам, пресі та гостям найкращі умови.

Подія відбудеться вже післязавтра

Ви вже зрозуміли, що йдеться про матч плей-оф України —Німеччина. Ажіотаж довкола цієї події у столиці України небувалий. Як ніколи активно розкупували квитки. На початку тижня їх реалізували майже вісімдесят відсотків. І в дефіциті не тільки найдешевші — по 10 гривень, а й престижні сектори, де квитки — по 50 гривень. Тож може статися так, що ледачі залишаться ні з чим.

— За п'ять днів до матчу такого показника активності раніше ніколи не спостерігалось, — каже генеральний директор СП «Україна футбол інтернешнл» Олег Шкрюба. — З упевненістю заявляю, що в останні дні перед матчем квитків зовсім не буде. І той, хто відкладає цю важливу справу до суботи, побачить зачинені каси. Резерву на останній день вирішили не робити.

Утім, ажіотаж відчувається не тільки в Києві, по всій Україні, а й далеко за її межами. Як розповів пан Шкрюба, поєдинок Україна—Німеччина транслюватиметься на тридцять країн світу (половина —у прямому ефірі). Крім багатьох держав Європи, і досить екзотичні телеклієнти — Таїланд, Гонконг, Малайзія, Сінгапур, В'єтнам тощо.

Уже віддруковано листівки зі словами Державного гімну України. Очікується, що Олександр Пономарьов співатиме цю святу для українців пісню у супроводі 80-тисячного хору! Це буде неабиякий психологічний тиск на суперника.

А ті кияни, кому не пощастить потрапити на НСК «Олімпійський», матимуть змогу спостерігати матч на майдані Незалежності на величезному телеекрані.

У центрі уваги української та німецької преси — Андрій Шевченко, якого звели до рангу героя, здатного врятувати націю. Усіх турбує ніс супербомбардира, якого Андрієві зламали майже два тижні тому під час матчу італійської Серії А. Дехто цілком серйозно запевняє, що, мовляв, це німці найняли «кліера». Але в це важко віритися.

Чи гратиме Андрій в суботу в масці, чи без неї — це питання хвилює багатьох. І як ушкодження може позначитися на його грі. Позавчора Шевченко без усяких ознак травми на обличчі, веселий і життєрадісний, взяв участь у записі шоу на одному з телеканалів. У студії були присутні близькі футболістові люди: шкільні вчителі, перший тренер з динамівської школи Олександр Шпаков, друзі й навіть перше кохання —однокурсниця Ірина. Колись вона допомагала майбутній футбольній зірці писати твори з російської літератури. І дотепер молоді люди підтримують товариські стосунки.

— Я дуже щасливий від такого спілкування, — поділився нападник збірної України. — Спочатку навіть хвилювався. Але отримав величезний позитивний заряд.

Андрій пригадав, як під час спілкування з італійською пресою навів рядки із «Заповіту» свого геніального однофамільця Тараса Григоровича Шевченка: «Як умру, то поховайте...». Прочитувавши ці слова і в телестудії, він сказав, що помарати не збирається, а поховати має намір... німецьку збірну в суботу на НСК «Олімпійський».

А поки що по всьому місту активно розпродують футболки, кепки та інші сувеніри з написом «Шевченко». Україна дуже вірить у свого Шведу. Навіть букмекерські контори Києва виявляють чимало патріотизму і здебільшого ставлять на нічию або поразку збірної Німеччини. Щоправда, вважають, що шанси здобути підсумкову перемогу в німців утричі більші... Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку:

Андрій Шевченко.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

«Ловіння снів»

Щойно видана одна з найвагоміших поетичних збірок у творчості Василя Рябого — галичанина з Коломиї, лауреата кількох літературних відзнак.

Назва книжки відразу ж нагадує психоаналітичні трактати мінулого, а найперше спадає на думку філософська сентенція давньозаповітного мудреця: «все це марнота та ловлення вітру!» (Еклезіяст). Суть її зводиться до того, що людська метушня навколо здобування багатства чи почестей, слави і безсмертя, видавання книжок і здобування лауреатства, обранність і обранність, зрештою, життя чи смерть — все це ніщо, суєта суєт, марнота марнот...

У поета Василя Рябого думка, закладена в назві, зводиться до ловіння снів, ловіння химер, щось по-

дібне до ловлення вітру. Це осягання, пізнання істини не лише «м'яких зелених ранків» та «власних освітлених думок», а й бо-лісних суспільно-громадських явищ: «прірва худобоімперії», «лицедійні свята», «сатанинські бали», «бездушні торгаші» «гріховні бенкети зі страшною чумою», первертні і виродки.

І двійник поета «не сидить під іконою дома». Він у правдивих пошуках завжди і всюди, хай «до брехні знову правда кличе, перевдягнувся в святого чорта», —справжній поет не відступає з істинного шляху. Він «відмолить у Бога погашені ним сонця». Не-

хай усе всім набридло, але віриться, наприклад, що коли поет приїжджає до Львова, то хмеліє у цім місті з любові. Тут пригадуються поетичні рядки Василя Симоненка:

«Є міста-ренегати, є просто байстрята, Є леви, що мурликають, наче коти...»

У Симоненка Львів — столиця його мрії, епіцентр радощів і надій. Для його тезка з Коломиї Львів —хміль любові, болючі спогади і сльози... Якщо Симоненко бачив тут, зокрема, «Франкове чоло», то для В. Рябого всюди, може, за винятком Львова, «давно вже стерся слід Франковий». Пригадуються слова Великого Каменяра (1897 р.): «Бували часи мертвіші і глухіші, та нинішній час тим,

власне, сумний і скандальний, що в ньому переважну рухову силу виявляє запекле нападництво, погорда до власного народу і його думок та ідеалів, лакейське прислужництво». І далі: «...Життя народне дійшло до того ступеня, де вже не вистарчають ані красномовні проповіді, ані голослівне бажання народних святощів, ані плятонічна любов, а треба важкої конкретної праці на різних полях, починаючи від елементарної економічної самопомочі і правової оборони, а кінчаючи найвищими вимогами наукової й літературної праці».

Такі нехитрі думки викликає книжка поезій галичанина Василя Рябого «Ловіння снів».

Михайло ВАСИЛЕНКО.

У Симоненка Півів — столиця його мрії

Альтернатива

Як зберегти здоров'я в умовах техногенного та радіаційного забруднення довкілля? Фахівці радять насамперед подбати про повноцінне і раціональне харчування. Споживати, звісно, треба екологічно чисті продукти. Останнім часом для їх виробництва почали застосовувати природні адсорбенти, зокрема сапоніт.

Дослідженнями, проведеними співробітниками Інституту кормів Української академії аграрних наук та Київської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України, встановлено особливі властивості сапоніту під час його взаємодії з шкідливими речовинами мінерального та органічного походження в організмі тварин і людей.

Сапоніт має високу природну адсорбційну ємність, може замінювати рослинні харчові волокна у раціоні людей, особливо мешканців техногенно та радіоактивно забруднених територій. Мінерал містить у своєму складі рухомі форми хімічних елементів, зокрема полівалентні катіони заліза, магнію, міді, срібла, цинку, марганцю тощо, концентрації яких не перевершують гранично допустимі рівні для людини і тварин. Фахівці встановили, що сапоніт здатен поглинати шкідливі для живого організму

важкі та лужно-земельні метали, зв'язувати стабільні іони цезію, свинцю, стронцію та америцію, радіоактивного елементу з періодом напіврозпаду понад 435 років.

Чудодійна глина також нейтралізує дію органічних отрут, патогенних бактерій і вірусів. До того ж, на відміну від вугільних сорбентів, не затримує просування харчового клубка по травному каналу, не порушує цілісність захисного слизового шару, не викликає ушкодження стінок кишок. Експерименти на тваринах свідчать: тривале включення цього мінералу до раціону худоби істотно не впливає ні на морфологічні, ні на біохімічні показники крові.

З врахуванням медико-біологічних властивостей сапоніту, його доцільно використовувати як ентеросорбент, тобто лікувальний засіб, в якого, порівняно з відомими зарубіжни-

ми препаратами, виготовленими з природних матеріалів, вартість у 4—6 разів буде меншою, а лікувальний ефект — більшим.

Впровадження технології екструджування фуражного зерна з сапонітом у кількох сільгосппідприємствах Хмельницької області та в агрофірмі «Матюші», що на Київщині, підтвердили її високу ефективність —покращився фізіологічний стан тварин, підвищилася їх м'ясо-молочна продуктивність. І це — за істотної економії концентрованих кормів.

Отже, широке використання екструдованого з сапонітом зерна — ефективний напрям оздоровлення поголів'я худоби та птиці, підвищення їх продуктивності і, як результат, одержання екологічно чистих м'ясо-молочних продуктів харчування. Економічна вигода на кожну витрачену на сапоніт гривню становитиме від 3 до 6 гривень.

Іван БОЙКО, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник кафедри вірусології Академії післядипломної освіти МОЗ України (Київ). Володимир БОЙКО, директор НВЦ «Сапоніт» (Біла Церква).

Врожайний колос «Колоса»

Досвід

Майже двадцять років очолював колгосп, а нині товариство з обмеженою відповідальністю «Колос» у Красилівському районі Іван Семенюк. Господарство — завжди серед кращих. І не тільки в області. Навіть у складних умовах економічної кризи, коли по інших селах вирізали худобу, «на приколі» складавали техніку, лагодинецький «Колос» був острівцем благополуччя — люди отримували заробітну плату.

Завдяки високій рентабельності виробництва господарство має кошти не лише для оновлення машинно-тракторного парку, придбання мінеральних добрив та гербіцидів, а й для утримання соціальної сфери — школи, фельдшерсько-акушерського пункту, клубу. А з нового року сільські пенсіонери та малозабезпечені сім'ї безкоштовно отримуватимуть газету Верховної Ради «Голос України».

На знімку: директор ТОВ «Колос» Красилівського району Хмельницької області Іван Семенюк.

Михайло ВАСИЛАШКО. Фото автора.

Актуально

Нехай повчатся телеблагодійники

у старенької жінки, котра, зробивши добро для сотень людей, сповідуючи християнські заповіді, побажала залишитися невідомою.

Пенсіонерка з райцентру Золотоноша, котра пройшла під час минулої війни німецьке рабство, звернулася до міськради з несподіваною пропозицією. Вона принесла керівникам міста 500 німецьких марок і попросила, щоб за гроші, одержані нею як оstarбайтером, упорядкували тротуар біля міської поліклініки...

Спочатку у міськраді відмовлялися взяти у благодійниці пожертву. Однак вона наполягла на тому, що хоче залишити для земляків добру пам'ять про себе. Тоді на 1200 гривень закупили будівельні матеріали і благоустроїли тротуар біля поліклініки.

А добродійниця категорично відмовилася, щоб її прізвище з'явилося у газеті чи просто прозвучало по радіо...

Лідія ТИТАРЕНКО. Черкаська область.

Фотофакт

Працівники Миколаївської державної інспекції рибохорони привселюдно спляють браконьєрські сіті.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Редактор номера Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ. Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ. Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України». Зам. 0311204. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Акції

Наші пісні на російському курорті

Днями української культури відзначили в Сочі створення на базі місцевого Центру української культури та мистецтв експериментальної лабораторії народних традицій. Її мета — об'єднати зусилля українців у збереженні традицій. А ініціювали її створення Об'єднання українців Росії, Центр української культури та мистецтв Лазаревського району Сочі за підтримки міністерств культури двох держав.

Напружена робота різноманітних секцій переконала учасників у потребі постійно діючого осередку вивчення та пропаганди самобутньої культури та мистецтв саме у Сочі, де успішно діє згаданий вище центр. Визначено перспективні напрями роботи лабораторії та передбачено підготовку й проведення міжнародного фестивалю фольклорних колективів «Роде наш красний», здійснення експедицій, видання навчально-методичної літератури тощо.

І звісно ж, було багато виступів. Людиною-легендою назвали організатори дійства українського кобзаря та лірника, соліста Чернігівської обласної філармонії, заслуженого артиста України Василя Нечепу (на знімку), до речі, одного з переможців конкурсу «Голос України», організованого нашою газетою.

Митець дав кілька сольних концертів, зачарувавши слухачів як неповторним голосом, так і грою на кобзі та лірі.

Микола ДМИТРЕНКО. Фото автора.

Військо

На сторожі кордону — «Львів»

З нагоди десятої річниці Прикордонних військ України до Ялти на запрошення командування дивізійних кораблів спеціального призначення морської охорони прибула львівська делегація.

Торік один із сторожових катерів дивізіону було названо «Львовом». Відтоді зв'язки між Львовом сухопутним і морським із ділових переросли у дружні. Делегація на чолі із заступником голови Шевченківської райдержадміністрації Юрієм Сахном привітала «свою» команду зі святом, а командира корабля капітан-лейтенанта Валерія Малікова — із нагородою — медаллю «За сумлінну службу у Прикордонних військах України».

На катері із вдячністю згадують шефів, зокрема генерального директора СП «Галка» Бориса Дубового. Він подбав про навігаційну систему для катера, про одяг для моряків. Командир «Львова» докладає зусиль, щоб тут проходили строкову службу львів'яни. Матрос Віктор Пустельник не підвів львівську марку, — повідомляє наш кореспондент Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Відповідно до постанови правління Національного банку України № 461 від 31 жовтня 2001 року з 02 листопада 2001 року відкликано ліцензію на здійснення всіх банківських операцій та запроваджено процедуру ліквідації Акціонерного комерційного банку «Юнекс», ідентифікаційний код 20023569, зареєстрований в Національному банку України за № 206 03 грудня 1993 року.

Ліквідатором Акціонерного комерційного банку «Юнекс» з 02 листопада 2001 року призначено товариство з обмеженою відповідальністю Аудиторську фірму «BDO Баланс — Аудит», ідентифікаційний код 20197074, зареєстроване виконкомом Кіровської районної Ради народних депутатів м. Дніпропетровська 02 грудня 1997 року.

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця, з моменту опублікування цього оголошення, за адресою: 04070, м. Київ, вул. Почайнинська, 38/44.

Інформація щодо строків, протягом яких юридичні або фізичні особи, що бажають викупити активи банку, буде доступна через сім днів після проведення інвентаризації та затвердження порядку продажу майна, складу, умов та строків придбання майна банку у встановленому чинним законодавством порядку.

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos